

T.C
MERSİN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMEN
ADAYLARININ İNTERNET KULLANIMINA
YÖNELİK TUTUMLARI**

A. Taner ERDOĞAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Prof. Dr. Şefik TİRYAKİ

Tez No: 105

MERSİN- 2008

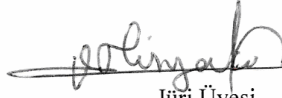
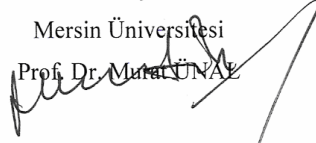
Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Yüksek lisans programı çerçevesinde yürütülmüş olan “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Adaylarının İnternet Kullanımına Yönelik Tutumları” adlı çalışma, aşağıdaki jüri tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 11.01.2008

Jüri Başkanı

Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Murat ÜNALP

Jüri Üyesi

Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Şefik TIRYAKI

Jüri Üyesi

Mersin Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mesut BULUT

Yukarıdaki tez, Enstitü Yönetim Kurulunun 15.01.2008 tarih ve 2008/23 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü

Doç. Dr. Ülkü ÇÖMELEKOĞLU

ÖNSÖZ

İnternetin günümüzün eğitim anlayışında büyük bir pay sahibi olduğu kaçınılmaz bir gerçektir. Eğitimde internetin her olanağından faydalanan öğretmenler ve öğretmen adaylarının interneti kullanmaya yönelik tutumlarının belirlenmesi de bu dönemde önem kazanmıştır. Çünkü, öğretmenlerin, öğrencilerde internet kullanımına yönelik olumlu tutum geliştirebilmeleri için öncelikle kendilerinin olumlu tutuma sahip olmaları gerekmektedir

Üniversitelerden mezun olacak öğretmen adayları, çalışma alanlarıyla ilgili gelişmeleri izlemeleri, karşılaştıkları mesleki problemlere çözüm bulabilmeleri ve mesleki dergilerde yayınlanan bilimsel makaleleri devamlı izleyerek alanlarındaki gelişmelerden haberdar olmaları, diğer meslektaşlarının bilgi ve deneyimlerinden faydalanmaları interneti kaçınılmaz bir bilgi kaynağı haline getirmektedir.

Çalışmaya görüş ve bilgileriyle destek olan başta değerli danışmanım Prof. Dr. Şefik TİRYAKİ'ye, araştırmada yardımlarını esirgemeyen ve çalışmaya her türlü önerileriyle değerli katkılarını sunan Yrd. Doç. Dr. Zekai PEHLİVAN'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Ayhan Taner ERDOĞAN

Ocak, 2008, MERSİN

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

Kabul ve onay.....	ii
Önsöz.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar DİZİNİ.....	vii
ÖZET.....	xi
ABSTRACT.....	xiii
1.GİRİŞ.....	1
2. GENEL BİLGİ.....	4
2.1 İnternet Nedir?.....	4
2.2 Dünyada ve Türkiye’de İnternetin Tarihi.....	4
2.2.1 Dünya’da İnternetin Tarihi.....	4
2.2.2 Türkiye’de İnternetin Tarihi.....	5
2.3 Dünya’da ve Türkiye’de İnternet Kullanımı.....	6
2.3.1 Dünya’da İnternetin Kullanımı.....	6
2.3.2 Türkiye’de İnternetin Kullanımı.....	7
2.4 İnternet Kullanımında Bireysel Farklılıklar.....	7
2.4.1 Cinsiyet	7
2.4.2 Yaş.....	8
2.4.3 Ekonomik Gelir.....	8
2.5 İnternetin Kullanım Amaçları.....	9
2.5.1 İletişimde Kullanımı.....	9
2.5.2 Eğitim ve Öğretimde Kullanımı.....	9
2.5.3 Araştırmada Kullanımı.....	10
3. YÖNTEM.....	13
3. 1 Katılanlar.....	13
3. 2 Ölçme Aracı.....	13
3. 3 Ölçeğin Uygulanması.....	14
3. 4 Verilerin Analizi.....	14

	Sayfa No
4. BULGULAR.....	15
4.1 Araştırmaya Katılan Öğretmen Adayların Sınıflar, Bilgisayara ve İnternet Bağlantısına Sahip Olma Açısından Betimsel İstatistikleri.....	15
4.2 Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının İKYTÖ Toplam Ve Alt Boyutlardan Aldıkları Ortalama Puanlar Sınıflar, Üniversiteler ve Cinsiyete İlişkin İstatistikleri.....	17
4.3 Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Öğrenci Aylık Geliri ve İnterneti Kullanma Yılı ve Her Kullanışta İnternett Kalma Süresi ile İKYTÖ Toplam ve Alt Boyutlardaki Tutum puanları Arasındaki Korelasyonlar.....	24
4.4 Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Bilgisayara ve İnternet Bağlantısına Sahip Olma, İnterneti Kullanma Sıklığına ve Bilgisayar Eğitimi Alma Durumu açısından İKYTÖ Toplam ve Alt Boyutlardan Aldıkları Ortalama Puanlara İlişkin İstatistiki Değerler.....	27
4.5 Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Annelerinin ve Babalarının Eğitim Düzeyi Açısından İKYTÖ Ölçeğinden Aldıkları Tutum puanına İlişkin Betimsel İstatistikler.....	37
4.6 Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Lisans Ders Programında Alınan Bilgisayar Dersinin En Fazla Hangi Alana Yönelik Olmasının ve hangi amaçlar için kullanıldığının Üniversiteler ve Cinsiyet Açısından Dağılımı.....	39
4.7 Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Üniversite ve Cinsiyet Açısından Öğrenci Aylık Geliri ve İnterneti Kullanma Yılı ve Her Kullanışta İnternette Kalma Süresi ile İKYTÖ'den aldıkları Ortalama Tutum Puanı ve Alt Boyutlardan Alınan Ortalama Puanlar Arasındaki Farklar ve Korelasyonlar.....	43
5. TARTIŞMA	49
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	57
KAYNAKLAR.....	59

	Sayfa No
EKLER	
EK-1 Bilgi ToplamaAnketi.....	62
EK-2 İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği (İKYTÖ).....	64
ÖZGEÇMİŞ	66

TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa No

Tablo 1.	Bölgelere göre dünyadaki internet kullanıcı sayıları.....	6
Tablo 2.	2000-2007 yılları arasında Türkiye’deki internet kullanıcıları sayısı.....	7
Tablo 3.	Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyet açısından üniversitelere göre dağılımı.....	13
Tablo 4.	Araştırmaya katılan öğretmen adayların sınıflar açısından üniversitelere göre dağılımı.....	15
Tablo 5.	Araştırmaya katılan öğretmen adayların bilgisayara sahip olma durumlarının üniversitelere göre dağılımı.....	15
Tablo 6.	Araştırmaya katılan öğretmen adayların internete sahip olma durumlarının üniversitelere göre dağılımı.....	16
Tablo 7.	Araştırmaya katılan öğretmen adayların bilgisayara sahip olma durumlarının cinsiyet açısından dağılımı.....	16
Tablo 8.	Araştırmaya katılan öğretmen adayların internet bağlantısına sahip olma durumlarının cinsiyet açısından dağılımı.....	17
Tablo 9.	Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının üniversiteler açısından İKYTÖ’den alınan ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin <i>t</i> değerleri.....	18
Tablo 10.	Mersin ve Çukurova Üniversitesi’nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının sınıflara göre İKYTÖ ölçeği alt boyutlara ilişkin betimsel istatistikler.....	19
Tablo 11.	Mersin Üniversitesi’nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının sınıflara göre İKYTÖ’den aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlara ilişkin Tek Yönlü ANOVA sonuçları.....	20
Tablo 12.	Çukurova Üniversitesi’nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının sınıflara göre İKYTÖ alt boyutlarına ilişkin Tek Yönlü ANOVA sonuçları.....	21
Tablo 13.	Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının İKYTÖ tutum puanı ve alt boyutlarının cinsiyete göre <i>t</i> değerleri.....	22

Tablo 14. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının İKYTÖ'den alınan ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan alınan ortalama puanların cinsiyete göre t değerleri.....	23
Tablo 15. Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının İKYTÖ'den alınan ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan alınan ortalama puanların cinsiyete göre t değerleri.....	24
Tablo 16. Mersin Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının İKYTÖ den aldıkları ortalama tutum puanı, alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar ile aylık öğrenci geliri, interneti kullanma yılı ve her kullanışta internette kalma süresi arasındaki korelasyonlar.....	25
Tablo 17. Çukurova Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının İKYTÖ den aldıkları ortalama tutum puanı, alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar ile aylık öğrenci geliri, interneti kullanma yılı ve her kullanışta internette kalma süresi arasındaki korelasyonlar.....	26
Tablo 18. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının evdelerinde internet bağlantısına sahip olma durumu açısından İKYTÖ ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin t değerleri.....	28
Tablo 19. Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının evdelerinde internet bağlantısına sahip olma durumu açısından İKYTÖ ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin t değerleri.....	28
Tablo 20. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının evdelerinde bilgisayara sahip olma durumu açısından İKYTÖ ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin t değerleri.....	30
Tablo 21. Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının evdelerinde bilgisayara sahip olma durumu açısından İKYTÖ ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin t değerleri.....	30
Tablo 22. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına ilişkin İKYTÖ ortalama tutum puanına göre betimsel istatistikler.....	32

Tablo 23. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına açısından aldıkları tutum puanına ilişkin Kruskal-Wallis testi sonuçları.....	32
Tablo 24. Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına ilişkin İKYTÖ ortalama tutum puanına göre betimsel istatistikler.....	33
Tablo 25. Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına açısından aldıkları tutum puanına ilişkin Kruskal-Wallis testi sonuçları.....	34
Tablo 26. Araştırmaya Mersin Üniversitesinden katılan öğretmen adaylarının bilgisayar eğitimi alıp almama açısından İKYTÖ'den aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin <i>t</i> değerleri.....	35
Tablo 27. Araştırmaya katılan Çukurova Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının bilgisayar eğitimi alma açısından İKYTÖ'den aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin <i>t</i> değerleri....	36
Tablo 28. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin eğitim düzeyi açısından aldıkları İKYTÖ ölçeği tutum puanına ilişkin betimsel istatistikler.....	37
Tablo 29. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi açısından aldıkları İKYTÖ tutum puanına ilişkin Kruskal-Wallis testi sonuçları.....	37
Tablo 30. Çukurova Üniversitesi'nden araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi açısından aldıkları İKYTÖ ölçeği tutum puanına ilişkin betimsel istatistikleri.....	38
Tablo 31. Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi açısından aldıkları İKYTÖ ölçeği tutum puanına ilişkin Kruskal-Wallis testi sonuçları.....	39
Tablo 32. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının lisans ders programında alınan bilgisayar dersinin en fazla hangi alana yönelik olmasının üniversiteler açısından dağılımı.....	40
Tablo 33. Mersin Üniversitesi'nde lisans ders programında alınan bilgisayar dersinin en fazla hangi alana yönelik olmasının cinsiyet açısından incelenmesi.....	40

Tablo 34.	Çukurova Üniversitesi'nden araştırmaya katılanların lisans ders programında alınan bilgisayar dersinin en fazla hangi alana yönelik olmasının cinsiyet açısından dağılımı.....	41
Tablo 35.	Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti hangi amaçlar için kullandığına ilişkin görüşlerin üniversitelere göre frekans dağılımı.....	42
Tablo 36.	Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyete göre interneti en fazla hangi amaçlar için kullandığına ilişkin sıralama.....	42
Tablo 37.	Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirinin cinsiyete ilişkin <i>t</i> değerleri.....	43
Tablo 38.	Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirin'e göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları tutum puanı ve alt boyutlardan alınan ortalama puanların cinsiyete ilişkin betimsel istatistikleri.....	44
Tablo 39.	Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirin'e göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanların cinsiyete ilişkin Kuruskal Wallis testi sonuçları	45
Tablo 40.	Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirin'e göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları tutum puanı ve alt boyutlardan alınan ortalama puanların üniversitelere ilişkin betimsel istatistikleri.....	45
Tablo 41.	Araştırmaya katılan kız öğretmen adaylarının İKYTÖ den aldıkları ortalama tutum puanı, alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar ile aylık öğrenci geliri, interneti kullanma yılı ve her kullanışta internette kalma süresi arasındaki korelasyonlar.....	47
Tablo 42.	Araştırmaya katılan erkek öğretmen adaylarının İKYTÖ den aldıkları ortalama tutum puanı, alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar ile aylık öğrenci geliri, interneti kullanma yılı ve her kullanışta internette kalma süresi arasındaki korelasyonlar.....	48

ÖZET

2006-2007 Eğitim-Öğretim döneminde Mersin ve Çukurova Üniversitesi'nin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğretmen adaylarının internet kullanımına yönelik tutumlarını belirlemek bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

Araştırmanın evrenini 2006-2007 Eğitim-Öğretim döneminde Mersin ve Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinde okuyan ve yaşları 17-29 arasında değişen ($M_{yaş} = 22.29 \pm 2.28$) 138 erkek ($M_{yaş} = 22.79 \pm 2.19$) ve 140 kız ($M_{yaş} = 21.79 \pm 2.26$) olmak üzere toplam 278 öğretmen adayı oluşturmuştur.

Araştırmada, Tavşancıl ve Keser (2002) tarafından geliştirilen İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği (İKYTÖ) ve katılımcıların demografik bilgileri hakkında veri toplamak amacıyla 16 sorunda oluşan bir Anket Formu da kullanılmıştır.

Mersin ve Çukurova Üniversitelerinin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının İKYTÖ toplam ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Mersin ve Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan kız ve erkek öğretmen adaylar arasında "İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı" ($M_{kız} = 11.01 \pm 4.37$; $M_{erkek} = 13.41 \pm 4.61$; $t(153) = -3.326$, $p < .01$) alt boyutunda erkeklerin puan ortalamaları kızlara oranla daha yüksek ve anlamlı bulunmuştur.

Mersin ve Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor bölümündeki öğretmen adaylarının İKYTÖ tutum puanı ve alt boyutlarında ve her kullanışta internette kalma süresi ile istatistiksel olarak pozitif ve anlamlı bir korelasyona sahip oldukları görülmektedir.

Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının evlerinde bilgisayara ve internet bağlantısına sahip olanlar ile olmayanlar arasında İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Çukurova Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına ile İKYTÖ ortalama tutum puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu saptanmıştır.

Aylık geliri ile “Her kullanışta internette kalma süresi” ($r=.20$, $p<.05$) alt boyutu arasında da pozitif ve anlamlı bir korelasyon olduğu bulunmuştur.

ABSTRACT

The purpose of this study was to determine the candidate teachers' attitudes toward internet use in Physical Education and Sports Teaching Department in Mersin University and Çukurova University in the semester of 2006-2007.

138 male ($M_{age} = 22.79 \pm 2.19$) and 140 female students ($M_{age} = 21.79 \pm 2.26$) ages ranged 17-29, total of 278 students, attended to Physical Education and Sports Teaching Department in Mersin University and Çukurova University during 2006-2007 semester, participated in this study.

“Attitude Scale Toward Internet Use” developed by Tavşancıl and Keser (2002) was used to determine students' attitudes and also a survey consisted of 16 questions, related to demographic data of students was also used in this study.

There were no significant differences between the ASTIU total and sub-scale scores of candidate teachers in Mersin University and Çukurova University.

Male participants had significant and higher score ($M_{kiz} = 11.01 \pm 4.37$; $M_{erkek} = 13.41 \pm 4.61$; $t(153) = -3.326$, $p < .01$) on “Use of internet in social interaction” sub-scale than females participated to the study in Mersin University and Çukurova University.

There was also positive significant correlation between students in Mersin University and Çukurova University on ASTIU total and sub-scale scores and time of internet use in every attempt.

There were also significant differences on ASTIU total and sub-scale scores between students that had a computer and internet connection at home and students didn't. In Çukurova University, there was significant difference between frequency of internet use and students' ASTIU total and sub-scale scores. There was a positive significant relationship between internet use time in every attempt and student monthly income ($r = .20$, $p < .05$).

1. GİRİŞ

Bilgi; günümüz ekonomisinde toplumların rekabet güçlerini ve gelişmişlik düzeylerini belirleyen en önemli unsur haline gelmiştir. Bilgi ekonomisine geçişte, eğitimden sağlığa kadar her alanda, bilişim teknolojileri kullanılarak, insan kaynaklarının geliştirilmesi ve yaşam boyu eğitim önem taşımaktadır (1). Eğitim ve teknoloji, bireylerin yaşamlarını, ulusların arasındaki siyasal-ekonomik-kültürel ilişkileri ve toplumların sosyal yaşam düzeylerini belirlemede en önemli faktörler arasındadır. Özellikle teknolojide yaşanan değişim ve gelişmeler, eğitimi ve buna bağlı olarak da toplumu etkilemektedir. Bu nedenle teknoloji ve eğitim birbirleriyle ilintili kavramlardır (30,4).

Bilginin hızla artması sonucu bilgiye ulaşma yolları da kendiliğinden yön değiştirmeye başlamıştır. Bir kaç yıl içerisinde hızla gelişen internet teknolojisi insanların sadece haberleşmesini değil, öğretme ve öğrenme sürecini de etkilemiştir (29). Bilgi çağının gerekliliği olarak bilginin yazılı materyallerden takip edilmesi yerine sanal kütüphanelerden ve veritabanlarından yararlanılması ön plana çıkmış, dolayısıyla bu kaynaklara internet vasıtasıyla ulaşma gerekliliği önem kazanmıştır. Teknolojinin eğitim açısından avantajlarını değerlendirecek olursak; bunlardan ilki, öğrencilerin interneti iletişim, araştırma yapma, bilgiye ulaşma ve paylaşma becerilerini geliştirmek, diğeri ise, internete erişimin, bilgiye ulaşma açısından tüm sınırları ortadan kaldırması ve büyük imkanlar sunmasıdır (1,25).

Üretilen bilginin çok kısa bir sürede, çok geniş kitlelere iletilebilmesi ve bilginin yerel boyuttan küresel boyuta taşınmasında internet çok önemlidir (44). Bu nedenle, günlük yaşantımızın önemli bir parçası ve birçok öğrenci ve eğitim kurumları için vazgeçilmez hale gelen ve eğitimde de önemli ölçüde faydalanılan bilgisayar ve internet, eğitim için önemli bir araç hatta amaç haline gelmiş ve her geçen gün önemini daha da arttırmaya başlamıştır (30). Aksüt'ün arktardığına göre; Boldt ve Ark. (1995) internetin, öğrencilerin öğrenme alışkanlıklarını ve deneyimlerini zenginleştirmek için kullanabilecekleri mükemmel bir araç olduğunu belirtmişlerdir (1). İnternet her türlü bilginin bireyin

paylaşımına sunulması açısından kütüphane özelliği taşıması, dünya çapında bir erişim sağlaması, insanların birbirleriyle iletişim kurup bilgi paylaşımına izin vermesi açısından insan hayatında önemli bir yere sahiptir. Bu bağlamda internet, günlük yaşamda, eğitim yaşamında ve iş yaşamında geniş olanaklar ve kolaylıklar sunar. İnternetin iletişim, bilgi erişimi, araştırma ve eğitim/öğretimde kullanım alanları ise; elektronik posta, haber grupları, bilgi erişimi, araştırma, bilgi depolama, dosya ulaştırma, uzaktan erişim ve eğitim, ölçme-değerlendirme, bilgi sunma-paylaşma, basın yayın, world wide web...vb. olarak belirtilmektedir (38,41).

Bilgisayar ve internet teknolojisinin kullanımının hem eğitimin çağdaş bir yapıya uygun olarak yürütülmesi, hem de eğitimin hedeflerine ulaşmasında büyük avantajlar sağlayacağı düşüncesi doğrultusunda eğitim alanına da hızla girmiştir. Tsai (2001) eğitimde bilgisayar kullanımının gerekliliği olarak dört evrensellikten bahsedilmektedir. Buna göre; kültürel perspektif açısından bakarak, yarının bilgisayar okur-yazar toplumlarına katılabilmek için bilgisayar temel ihtiyaç olarak gösterilmektedir. Bilgisayar kullanabilme, gelecekte yüksek eğitim ve sonraki kariyerde başarı sağlayabilmek için ön gerekliliktir. Bilgisayar uygulamaları bütünleştirilerek eğitimde verimliliği sağlama yönünde; programlama ve gerçek bilgisayar programları kullanmanın akli yetenekleri geliştirdiği inancı yönündeki görüşleri ileri sürülmektedir (44).

Teknolojik gelişimin hızını takip etmekte zorlandığımız günümüzde, teknolojinin bize sunduğu olanakları hayatımıza sokarak bilgiye ulaşmak ve kendimizi geliştirmek özellikle bilgiyi öğrencilere aktaracak olan yarının öğretmenleri için son derece önem kazanmıştır(38). Bireyin, öğrenme sürecini, bağımsız olarak, kendi kendine düzenleyebilmesi, yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitsel boyutunu oluşturmaktadır. Bu bağlamda, geniş bir bilgi ve hizmet kaynağı olduğu düşünülen internetin de bireylerin kendilerini geliştirmeleri ve alanındaki yenilikleri yakından takip etmeleri açısından büyük fayda sağladığı bir gerçektir (38).

Üniversiteden mezun olan öğretmen adayları, çalışma alanlarıyla ilgili gelişmeleri izlemek, karşılaştıkları mesleki problemlere çözüm bulabilmek ve mesleki dergilerde yayınlanan bilimsel makaleleri devamlı izleyerek alanlarındaki gelişmelerden haberdar

olmak ve diğer meslektaşlarının bilgi ve deneyimlerinden faydalanmak, interneti öğretmenler için kaçınılmaz bir bilgi kaynağı haline getirdiği anlaşılmaktadır.

Tutum, bireyin kendi ruh halini diğer insanlara ifade etme biçimidir ve süreklilik arz eden dinamik, hassas ve algısal bir süreçtir. Diğer bir deyişle, tutum; bir sosyal obje konusunda bireylerde mevcut olan ve bilişsel, duygusal, davranışsal yanlar taşıyan gizil eğilimleri ifade etmektedir (6,33).

İnternete karşı olan tutumlar internet okuryazarlığının bir parçası olarak kabul edilmektedir(43). Öğrenciler ancak interneti kullandıkları zaman daha doğru algılayabilirler ve bu algılar öğrencinin internete yönelik tutum ve davranışlarını şekillendirebilir (32). Öğrencinin geliştirdiği tutum, öğretmeni iki yönlü ilgilendirir. Bunlardan biri, başlangıçta öğrencilerin derse/konuya olumlu tutum geliştirmelerini sağlamaktır. İkincisi ise, olumsuz tutumları olumlu yönde değiştirmektir. Öğretmenlerin, öğrencilerde internet kullanımına yönelik olumlu tutum geliştirebilmeleri için öncelikle kendilerinin olumlu tutuma sahip olmaları gerekmektedir (38,40,41,44). Bu nedenle öğretmen adaylarının internete yönelik tutumların belirlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bilgiler doğrultusunda araştırmanın amacı, 2006-2007 Eğitim-Öğretim döneminde Mersin ve Çukurova Üniversitesi'nin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğretmen adaylarının internet kullanımına karşı tutumlarını belirlemek bu araştırmanın genel amacını oluşturmaktadır.

2.GENEL BİLGİ

2.1 İNTERNET NEDİR?

İnternet, teknik olarak, birçok bilgisayarın ve bilgisayar sistemlerinin birbirine bağlı olduğu, dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyen bir iletişim ağıdır. Bu iletişim ağında bilgisayarlar birbirlerine fiziksel olarak (kablolar, uydu bağlantıları, telsiz bağlantısı) bağlıdır ve geliştirilen bazı özel protokollerle (İletim Kontrol Protokolü/İnternet Protokolü-TCP/IP-Transmission Control Protocol/İnternet Protocol) birbirine bağlı bilgisayarlar arasında bilgi paylaşımına dayalı aktiviteler (dosya alma/ gönderme, sohbet vb gibi) yapma olanağı sunar (16).

İnternet bir bilgi teknolojisi sistemidir. İnternet insanların her geçen gün gittikçe artan, "üretilen bilgiyi saklama/paylaşma ve ona kolayca ulaşma" istekleri sonrasında ortaya çıkmış bir teknolojidir. Bu teknoloji yardımıyla pek çok alandaki bilgilere insanlar kolay, ucuz, hızlı ve güvenli bir şekilde erişebilmektedir. İnterneti bu haliyle büyük bir kütüphaneye benzetebiliriz. Kısaca "ağların ağı" olarak da ifade edilen internet dünya çapında milyonlarca bilgisayarı birbirine bağlayan bir sistem olarak tanımlanabilir. Bütün bilgi ve servisler interneti oluşturan çeşitli ağlara dağıtılmıştır (15). Geçerli bir internet adresi ve fiziksel bağlantısı olan herkes bu bilgilere erişebilir (16).

Sonuç olarak, internet; önümüzdeki yıllarda üretilecek bilgilerin dolaşım sistemidir. Eğitim ve bilgiye ulaşma boyutunun her geçen gün daha da ön plana çıkması ve internetin kullanımını kaçınılmaz bir kaynak haline getirmiştir.

2.2 DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE İNTERNETİN TARİHİ

2.2.1 Dünya'da İnternetin Tarihi

İnternet'in başlangıcı, Amerikan Federal Hükümeti Savunma Bakanlığı'nın araştırma ve geliştirme kolu olan Savunma İleri Düzey Araştırma Projeleri Kurumu'na (DARPA- Defence Advanced Research Project Agency) dayanır. 1969'da çeşitli bilgisayar

bilimleri ve askeri araştırma projelerini desteklemek için Savunma Bakanlığı, İleri Düzey Araştırma Projeleri Ağı (ARPANET- Advanced Research Projects Agency Network) adında Paket Anahtarlamalı Ağ'ı (Packet Switching Network) oluşturmaya başladı. ARPA başlangıçta 4 ayrı üniversitedeki ana bilgisayarlarla bağlantı halindeydi. Bir kaç yıl içinde çok sayıda kurum (çok sayıda araştırma enstitüsü ve üniversite) aşamalı olarak ARPA'ya bağlandı (18). Bu ağ, ABD'deki üniversite ve araştırma kuruluşlarının değişik tipteki bilgisayarlarını da içerecek büyüdü. 1972 de ilk kez e-mail programı tasarlandı (17). 1973 yılında, ağ için bir protokol seti geliştirmek amacıyla Stanford Üniversitesi'nde bir ağ yapılandırma projesi başlatıldı. 1978'e kadar İletim Kontrol Protokolü'nün (TCP - Transmission Control Protocol) dört uyarlaması geliştirildi ve denendi. 1980'de bu küme sabitleşti ve ARPANET'e bağlı bilgisayarlar arasındaki iletişimi kolaylaştırdı. 1983'te tüm ARPANET kullanıcıları İletim Kontrol Protokolü/İnternet Protokolü (TCP/IP-Transmission Control Protocol/İnternet Protocol) olarak bilinen yeni protokole geçiş yaptı ve günümüzde kullanılan internetin temeli oluşturuldu (18,19).

2.2.2 Türkiye'de İnternetin Tarihi

Türkiye internet'e Nisan 1993'ten beri bağlıdır. İlk bağlantı ODTÜ'den gerçekleştirilmiştir. Ege Üniversitesi'nden olan bağlantı ise, 1994 yılı başlarında, 64kbit/san. hızı ile gerçekleştirilmiştir. Ardından sırayla, Bilkent Üniversitesi (1995 Ekim), Boğaziçi Üniversitesi (1995 Kasım) ve İstanbul Teknik Üniversitesi (1996 Şubat) bağlantıları gerçekleşmiştir. 1996 yılı Ağustos ayında da TURNET çalışmaya başlamıştır. 1997 yılına gelindiğinde, akademik kuruluşların internet bağlantısını sağlayan ULAKNET devreye girmiş ve üniversiteler nispeten hızlı bir omurga yapısıyla birbirlerine bağlanmış ve internet daha yaygın kullanır hale gelmiştir. 1999 yılı içerisinde, ticari ağ altyapısında büyük değişiklikler olmuş ve TURNET'in yerini TNet adında yeni bir oluşum almıştır. 2000'lerin başında; ticari kullanıcılar TNet omurgası üzerinden; akademik kuruluşlar ve ilgili birimler de ULAKNET omurgası üzerinden internet erişimine sahiptir. Ayrıca bu iki omurga arasında yüksek hızlı bağlantı mevcuttur (41,16).

Son yıllarda, topluma açık internet kullanım mekanlarının (internet kafeler, üniversite laboratuvarları, internet kiosklar gibi) artmasıyla, internetle tanışık insanlarımızın sayısının sürekli arttığı gözlenmektedir.

2.3 DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE İNTERNET KULLANIMI

2.3.1 Dünya'da İnternetin Kullanımı

10 Haziran 2007 tarihi itibarıyla dünyadaki internet kullanıcısı sayısı 1.333.408.294'a ulaşmıştır. Bölgelere göre dünyadaki internet kullanıcı sayıları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Bölgelere göre dünyadaki internet kullanıcı sayıları

Bölgeler	İnternet Kullanıcısı	% lik Kullanım	% lik artış 2000-2007
Afrika	33.421.800	2.9 %	640.3 %
Asya	409.421.115	36.0 %	258.2 %
Avrupa	319.092.225	28.2%	203.6 %
Orta Doğu	19.424.700	1.7 %	491.4 %
Kuzey Amerika	230,987.282	20.4%	113.7 %
Latin Amerika	102.304.809	9.0 %	466.2 %
Avusturalya/Okyanus adaları	18.756.363	1.7 %	146.2 %
Toplam	1.133.408.294	100.0 %	214.0 %

Tablo 1'de ki rakamlara göre 2000 yılından günümüze kadar olan süre içerisinde internet kullanıcıların sayısı en çok Afrika ve Latin Amerika bölgelerinde artış göstermekle birlikte, Asya, Avrupa ve Kuzey Amerika internet kullanıcısı sayıları açısından en yüksek rakamlara sahiptir (13).

2.3.2 Türkiye’de İnternetin Kullanımı

6 Eylül 2006 itibarıyla Türkiye’deki internet kullanıcısı sayısı 16.000.000 ulaşmıştır. Diğer bir deyişle Ülke nüfusunun %21,1 internet kullanmaktadır. Bu sayı dünya internet kullanımına oranlandığında % 5,1 lik bir oranı oluşturmaktadır. 2000-2007 yılları arasında Türkiye’deki internet kullanıcıları sayısı Tablo 2’de verilmiştir (13).

Tablo 2. 2000-2007 yılları arasında Türkiye’deki internet kullanıcıları sayısı

Yıl	Kullanıcı Sayısı	Nüfusa Oranı (%)
2000	2.000.000	2.9
2004	5.500.000	7.5
2006	10.220.000	13.9
2007	16.220.000	21.1

Tablo 2’de verilen değerler incelendiğinde, 2000 yılından bu güne interneti kullanma oranı %800 artmıştır.

2.4 İNTERNET KULLANIMINDA BİREYSEL FARKLILIKLAR

2.4.1 Cinsiyet

Cinsiyet açısından bakıldığında, internet teknolojisinde erkek ve bayanlar, internet kullanımına karşı değişik tutumlar sergileyebilmektedirler (27). 1980’li yıllarda yapılan araştırmalar da internet kullanımında erkeklerin büyük pay sahibi olduğu saptanmıştır. Bunun sebeplerinden bazılarının interneti kullanan kızların cinsel tacize uğradığı ve rahatsız edildikleri bulunmuştur. 2003 yılı itibarıyla internet kullanan erkek ve kızların oranları hemen hemen birbirine eşitlenmiştir (11).

Nai ve Kirkup’ın (2007) yaptığı çalışmada İngiltere’de okuyan üniversite erkek ve bayan öğrencileri ile Çin’de okuyan öğrenciler arasında internet kullanımı ve tutumları arasında erkekler lehine anlamlı bir fark bulmuşlardır (27). Diğer bir çalışmada da erkeklerin bayanlara oranla daha pozitif tutum sergilediği ortaya konulmuştur (14). Yapılan

diğer bir araştırmada internette alışveriş yapan 1133 kişinin %64,5'i erkek, %35,5'inin de kız olduğu saptanmıştır (43). Schumacher ve Morahan'ın (2000) yaptığı araştırmada 225 üniversite 1.sınıf kız öğrencilerinin %76,4'ü internet kullanırken, erkek öğrencilerin internet kullanım oranı %89,6 olarak bulunmuştur (35). Hong ve Ark.'nın (2003) 88 üniversite ikinci sınıf öğrencileri ile yaptıkları araştırmada ise, interneti öğrenme amaçlı kullanımı konusunda cinsiyet açısından fark bulunmamıştır (14). 915 erkek ve 512 kız üniversite öğrencisinin interneti nasıl algıladıkları ile ilgili yapılan çalışmada ise, erkeklerin interneti “eğlence” ve “oyun” amaçlı kullandıkları, kızların ise interneti “hayat şartlarını geliştiren” bir araç olarak algıladıkları bulunmuştur (32). Cinsiyet açısından internetin kullanım amacını belirlemek için yapılan diğer bir araştırmada ise, kızların interneti diğer insanlarla bağlantı kurmak, konuşmak ve işbirliği yapmak amacıyla kullanırken, erkeklerin ise dikkat çekmek, kendisi hakkında yazı yazmak ve diğer insanları eleştirmek amacı ile kullandıkları biçimindedir (11).

2.4.2 Yaş

Bimper (2002) Amerika'da yaşayan 55 yaş ve üstü bireylerin interneti kullananlar arasında en hızlı büyüyen grup olduğunu rapor ederken, Chen ve Persson (2002) haftalık internet kullanma süresi açısından genç grup ile yaşlı grup arasında anlamlı bir fark bulunmadığını göstermiştir (5,9). Yaşları 50 ve üstü olan 4615 kişi ile yapılan bir çalışmada internet kullanan yaşlı bireylerin kendilerini internet kullanmayanlardan daha genç hissettikleri ve depresyon belirtilerini anlamlı olarak daha az gösterdikleri rapor edilmiştir (25).

2.4.3 Ekonomik Gelir

Ortalama gelirleri ortalamanın üstünde olan 50 ve daha yaşlı bireylerin internet kullanma oranları ortalamanın altında gelire sahip olanlardan daha yüksek olduğu bulunmuştur (25). İnterneti kullanan düşük gelirli öğrencilerin kullanmayanlara oranla akademik olarak daha başarılı oldukları yapılan araştırmada bulunmuştur. Kanada'da 2003

yılında yapılan bir araştırmada yıllık gelirleri \$44 bin doların üstünde olan ailelerin internet kullanımı, düşük gelirliler (\$24.000-\$43.999) ailelerin internet kullanımından daha yüksek olduğu bulunmakla birlikte son 3 yılda internet kullanımındaki en hızlı artış (%13) düşük gelirlilerde görülmektedir (42).

2.5 İNTERNETİN KULLANIM AMAÇLARI

2.5.1 İletişimde Kullanımı

Tavşancıl ve Keser'in araştırmasında; Terena ve İsaacs'a göre (1999) internetin en güçlü özelliği iletişim amaçlı kullanılmasıdır. İnternet kullanıcılarının önemli bir kesiminin yalnızca elektronik posta hizmetinden yararlanması bunun bir göstergesidir. Elektronik posta en çok bilinen ve kullanılan internet uygulamasıdır. İnternet, kullanıcılarına mesajları okuma, saklama, gönderme, sıraya sokma ve yanıtıma gibi çeşitli hizmetler sunar. Her gün elektronik mektup kullanan insanların sayısı da hızla artmaktadır (41). Tavşancıl ve Keser'in aktardığı üzere; Akkoyunlu'ya göre (2000) öğretmenler ve öğrenciler elektronik postayı kullanarak diğer okullardaki, şehirlerdeki, ülkelerdeki öğrenciler ve öğretmenlerle işbirliği yapabilir, bilgileri paylaşabilir, kaynak kişilerden yardım alabilirler, ortak projeler üretebilirler, tartışma gruplarına katılabilirler (41). Lubans'ın (1999) yaptığı ve www.lubans.org adresinde yayınladığı araştırmada öğrencilerin interneti yüksek oranda e-posta için kullandıklarını göstermiştir (47).

2.5.2 Eğitim ve Öğretimde Kullanımı

İnternetin eğitim/öğretim alanında kullanımını diğer alanlara göre daha geç olmakla birlikte bu alanda kullanımı gün geçtikçe daha da artmaktadır (26). Bunun nedeni internetin yer, zaman ve sınır kavramını ortadan kaldırmasıdır. Her zaman kullanılmaya hazırdır, etkileşimlidir, anında dönüt vermekte ve bilgi sunmaktadır (41). İnternetle birlikte sanal ortamda eğitim olanaklarının ortaya çıkıp gelişmesi, uzaktan eğitime yeni bir boyut

getirmiştir. Günümüzde birçok ülkede eğitim veren kurumlar, internet ortamını yoğun olarak kullanmakta ve derslerini internet üzerinden gerçekleştirmektedir (22). Reynaud (2002) tarafından yapılan bir araştırmada internete dersle ilgili şekiller ve notlar verilmiş ve üniversite öğrencilerinden bu konuda pozitif dönütler alındığı bildirilmiştir (34). 1990'lı yılların başından günümüze, yalnızca internet üzerinden belirli eğitim programları uygulayan üniversiteler; evrensel düzeyde ileri eğitim teknolojileri kullanmaktadır (41). İnternet, öğrenciye herhangi bir zaman diliminde, kendi öğrenme hızına uygun, kendi istediği biçimde çalışma olanakları sunarak eğitim vermektedir.

Uzaktan eğitim programlarının temelleri 1970'li yıllarda atılmış ve 1998 yılında Amerika'da 1,6 milyon, 2001 yılında ise bu rakam 3 milyon öğrenci kapasitesine ulaşmıştır (24). Sanal üniversiteler sayesinde bireyler evlerinden diploma alma veya ikinci bir diploma edinme olanağına sahip olabilmektedir. Çok farklı coğrafi bölgelerde bulunsalar bile, ders veren öğretilerle ve bu programa katılan diğer öğrencilerle elektronik posta ya da haber ve tartışma gruplarına katılarak iletişim kurulabilir, soru sorulabilir, hazırlanması gereken ödevler internet aracılığıyla gönderilebilir, sınavlarda sorulan soruları internet üzerinden cevaplayarak sonucunu çok kısa bir süre içinde alabilmektedirler. İnternetle gerçekleştirilecek uzaktan eğitim sistemi, geleneksel eğitim sistemindeki sınırlılıkları ortadan kaldırarak, dinamik bir toplum oluşturmak için bireylere önemli eğitim programları sunmaktadır (41). Diğer taraftan, bilgisayar bölümü öğrencileri ile yapılan bir çalışmanın sonucunda uzaktan eğitimin geleneksel eğitimin yerini tutmayacağını ama iyi bir alternatif olabileceği belirtilmiştir. Ayrıca üniversite öğrencilerinin çoğunlukla interneti ödevlerini yapmak için kullandıkları yapılan çalışmalarla da gösterilmiştir (1,26).

2.5.3 Araştırmada Kullanımı

İnternet araştırmacılara büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Elektronik kütüphaneler araştırmacıların araştırdıkları konu ile ilgili literatür taramasını çok kısa sürede, hızlı yapmasına ve en son yayınlara ulaşmasını olanaklı kılmaktadır (41). Özellikle uzaktan eğitim programlarına katılan bireyler için internette bulunan kütüphaneler ve veritabanları, zaman ve ulaşım sorununu büyük ölçüde azaltmaktadır (37).

İnternet arama servisleri; arama motorları ve arama rehberleri olarak iki grupta toplanmaktadır. Herhangi bir konuda bilgi almak, literatür taraması yapmak için arama motorlarına (Google, Yahoo v.b.) bağlanmak ve anahtar kelime/kelimeleri yazmak yeterlidir (15). Metzger, üniversite öğrencileri yaptığı araştırmalarda, kütüphanelerden sanal ortama doğru bir geçişin olduğunu göstermiştir (26).

Akademik araştırma yapan bireyler ise kütüphanelerin sağladığı aboneli veri tabanlarından veya ücretsiz veritabanlarında yararlanabilmektedirler. İnternet teknolojisinin akademisyenlere sağladığı diğer bir kolaylık ise, abone olunan veri tabanlarına, evdeki bilgisayarlardan internet bağlantısı yoluyla kişilere verilen özel şifreler sayesinde bilgiye ulaşımın sağlanmasıdır.

Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranacaktır:

1. Öğretmen adaylarının internet kullanımına karşı üniversiteler ve cinsiyet açısından genel tutum düzeyleri nedir?
2. Öğretmen adaylarının internet kullanımına karşı tutumlarında cinsiyete göre tutum puanı ve alt boyutlar açısından farklılık var mıdır?
3. Öğretmen adaylarının internete karşı tutumlarında öğrencisi oldukları üniversitelerde ve sınıflar arasında tutum puanı ve alt boyutlar açısından farklılık var mıdır?
4. Öğretmen adaylarının üniversiteler ve cinsiyet açısından gelir düzeyi ile tutum puanları ve alt boyutlar arasında bir ilişki var mıdır?
5. Bilgisayar ve internet bağlantısına sahip olan öğretmen adayları ile sahip olmayanların internet kullanımına karşı tutumları arasında tutum puanı ve alt boyutlar açısından üniversiteler ve cinsiyet açısından farklılık var mıdır?
6. Toplam interneti kullanım yılı, internette kalma süresi ve internete bağlanma sıklığı ile tutum puanı ve alt boyutlar arasında üniversiteler ve cinsiyet açısından ilişki var mıdır?

7. Cinsiyet ve Üniversite değişkenleri açısından internet hangi amaçlar için kullanılmaktadır?
8. Bilgisayar eğitimi alan öğretmen adayları ile almayanların internet kullanımı tutumları arasında tutum puanı ve alt boyutlar açısından üniversiteler ve cinsiyete göre farklılık var mıdır?
9. Öğretmen adaylarının internet kullanımına karşı tutumları, anne ve babasının eğitim düzeyi ile tutum puanı ve alt boyutlar açısından üniversiteler ve cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

Eğitim kurumlarında gerçekleştirilen bilgisayar kullanımı ve bu kapsam içinde yer alan internet eğitimlerinden etkili sonuç alınabilmesinde öğrencilerin internete yönelik ilgi, beklenti ve tutum gibi duyuşsal özelliklerinin bilinmesi gerekmektedir. Bu çalışma sonucunda elde edilecek bulgular, beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının internete karşı tutumlarının tespit edilmesi açısından önemlidir. Ayrıca, yeni beden eğitimi ve spor bölümlerinde uygulanan bilgisayar derslerinin içeriğinin hangi alana yönelik olmasını belirlemede de yardımcı olacaktır.

3. YÖNTEM

3.1 Katılanlar

Araştırmanın evrenini 2006-2007 Eğitim-Öğretim döneminde Mersin Üniversitesi ve Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinde okuyan ve yaşları 17-29 arasında değişen ($M_{yaş} = 22.29 \pm 2.28$) 138 erkek ($M_{yaş} = 22.79 \pm 2.19$) ve 140 kız ($M_{yaş} = 21.79 \pm 2.26$) olmak üzere toplam 278 öğretmen adayı oluşturmuştur. Katılımcıların yaş açısından Üniversitelere göre dağılımı ise ME.Ü.'den katılan öğretmen adayı sayısı 155 ($M_{yaş} = 22.44 \pm 2.21$) ve Ç.Ü.'den katılan öğretmen adayı sayısı 123 ($M_{yaş} = 22.08 \pm 2.36$) tür.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyet açısından üniversitelere göre dağılımı Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyet açısından üniversitelere göre dağılımı

Cinsiyet	ME.Ü.		Ç.Ü.		Toplam	
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
Kız	76	27.3	64	28.4	140	55.8
Erkek	79	23.0	59	21.2	138	44.2
Toplam	155	50.4	123	49.6	278	100.0

$$X^2_{1,278} = .247, p > 0.05$$

3.2 Ölçme Aracı

Araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının İnternet Kullanımına Yönelik Tutumlarına yönelik verilerin toplanmasında Tavşancıl ve Keser (2002) tarafından geliştirilen İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği (İKYTÖ) kullanılmış ve ölçeğinin genel iç tutarlık katsayısı (Cronbach alfa) .89 ve ölçeğin test-tekrar test güvenilirlik katsayısı $r = .71$, $p < 0.01$ olarak bulunmuştur. İKYTÖ ölçeği altı alt boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar “İnternetin öğretimde kullanımı” (Cronbach $\alpha = 0.77$), 7 madde; “İnternetin araştırmada kullanımı” (Cronbach $\alpha = 0.76$), 7 madde; “İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı” (Cronbach $\alpha = 0.73$), 4 madde; “İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma” (Cronbach $\alpha = 0.77$), 4 madde; “İnternetin iletişimde kullanımı” (Cronbach $\alpha = 0.64$), 4 madde ve “İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı” (Cronbach $\alpha = 0.70$), 4 madde

biçiminde belirlenmiştir. Ölçek toplam 31 maddeden oluşmuş ve bunların altısı olumsuz ve 25'i ise olumlu madde biçimindedir. Ölçek maddeleri 1-5 arası puanlanan likert tipi bir ölçek niteliğindedir (Ek-2). Ölçekte internet kullanımına ilişkin tutum maddelerine verilecek cevaplar “Tamamen katılırim (5), Katılırim (4), Kararsızım (3), Katılmam (2), Hiç katılmam (1)” şeklindedir. Ölçekten alınabilecek tutum puanı limiti 31-155 arasındadır. Toplam ve alt boyutlardan alınacak tutum puanların yüksekliği olumlu tutum düzeyini belirlemektedir (15).

İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği ile birlikte öğretmen adaylarının demografik bilgileri ve internet kullanımı hakkında bilgi toplamak amacıyla araştırmacı tarafından uzman görüşü alınarak geliştirilen ve 16 sorundan oluşan bir anket formu da kullanılmıştır (Ek-1).

3.3 Ölçeğin Uygulanması

Araştırma verilerini toplamak amacıyla İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği (İKYTÖ) ve 16 sorudan oluşan anket formu öğretmen adaylarına ders öncesi, araştırmacı tarafından sınıflara girilerek dağıtılmıştır. İKYTÖ ölçeği ve anket formu ile ilgili gerekli açıklamalar yapılmış ve katılımcılardan gelen sorular cevaplandırılmıştır. Ölçeği yanıtlama süresi 10-15 dakika sürmüştür.

3.4 Verilerin Analizi

Elde edilen veriler betimsel istatistik olarak frekans dağılımı (f), yüzdeler (%), aritmetik ortalama (X) ve standart sapma (SS) istatistik teknikleri kullanılmıştır. İKYTO ölçeği yoluyla elde edilen puanların cinsiyet ve sınıf değişkeni açısından alınan puanlar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığına yönelik bağımsız gruplar için t testi ve Tek Yönlü ANOVA (F) testi uygulanmış; farkın kaynağını belirlemek için de Tukey Post Hoc tekniği uygulanmıştır. Katılımcı sayısının yetersiz olduğu durumlarda ise Kuruskal Wallis testi ve farkın hangi gruba ait olduğunu saptamak için de Mann Whitney U testi uygulanmıştır (21). Ayrıca bazı değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson Momentler Çarpım Korelasyonu (r), gruplar arasındaki frekans dağılımının anlamlılığı için de X^2 testi yapılmıştır. Anlamlılık düzeyine ise 0.05 ve 0.01 düzeyinde bakılmıştır.

4. BULGULAR

4.1 Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının, sınıflar ve bilgisayara ve internet bağlantısına sahip olma açısından betimsel istatistikleri.

Tablo 4’de araştırmaya katılan öğretmen adaylarının sınıflara göre üniversitelere dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 4. Araştırmaya katılan öğretmen adayların sınıflar açısından üniversitelere göre dağılımı.

Üniversite	Sınıf								Toplam	
	1		2		3		4		n	%
	n	%	n	%	n	%	n	%		
ME.Ü	33	11.9	40	14.4	44	15.8	38	13.7	155	55.8
Ç.Ü.	24	8.6	34	12.2	32	11.5	33	11.9	123	44.2
Toplam	57	20.5	74	26.6	76	27.3	71	25.5	278	100

$$X^2_{3, 278} = .477, p>0.05$$

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarını bilgisayara sahip olma durumlarının üniversitelere göre dağılımı Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Araştırmaya katılan öğretmen adayların bilgisayara sahip olma durumlarının üniversitelere göre dağılımı.

Bilgisayara Sahip Olma Durumu	ME.Ü.		Ç.Ü.		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Evet	82	29.5	63	22.7	145	52.2
Hayır	73	26.3	60	21.6	133	47.8
Toplam	155	55.8	123	44.2	278	100.0

$$X^2_{1, 278} = .780, p>0.05$$

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %52.2'sinin bilgisayara sahip olduğu bulunmuştur. Mersin Üniversitesi'nden araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %29.5'i bilgisayara sahipken bu oran Çukurova Üniversitesi için % 22.7 dir. İki Üniversite arasında öğretmen adaylarının bilgisayara sahip olma oranlarının dağılımı bakımından aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($X^2_{1, 278} = .780$, $p>0.05$).

Araştırmaya katılan öğretmen adayların internete sahip olma durumlarının üniversiteler göre dağılımı Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Araştırmaya katılan öğretmen adayların internete sahip olma durumlarının üniversitelere göre dağılımı

İnternete Sahip Olma	ME.Ü.		Ç.Ü.		Toplam	
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
Evet	57	20.5	45	16.2	102	36.7
Hayır	98	35.3	78	28.1	176	63.3
Toplam	155	55.8	123	42.2	278	100

$$X^2_{1, 278} = .001, p>0.05$$

Tablo 6 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %36.7'sinin internete sahip iken, %63.3'ü sahip değildir. Mersin Üniversitesi'nden araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %20.5'i internet bağlantısına sahipken bu oran Çukurova Üniversitesi için % 16.2'dir. İki Üniversite arasındaki yüzde dağılımı anlamlı bulunmamıştır ($X^2_{1, 278} = .001$, $p>0.05$).

Araştırmaya katılan öğretmen adayların bilgisayara sahip olma durumlarının cinsiyete göre dağılımı Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Araştırmaya katılan öğretmen adayların bilgisayara sahip olma durumlarının cinsiyet açısından dağılımı

Bilgisayara Sahip Olma	Kız		Erkek		Toplam	
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
Evet	73	26.3	72	25.9	145	52.2
Hayır	67	24.1	66	23.7	133	47.8
Toplam	140	50.4	138	49.6	278	100

$$X^2_{1, 278} = .000, p>0.05$$

Tablo 7 incelendiğinde, araştırmaya katılan kız öğretmen adaylarının %26.3'ü bilgisayara sahipken bu oranın erkeklerde % 25.9 olduğu görülmektedir. Cinsiyet açısından öğretmen adaylarının bilgisayara sahip olma oranlarının dağılımı istatistik olarak anlamlı bulunmamıştır ($X^2_{1,278} = .000, p>0.05$).

Araştırmaya katılan öğretmen adayların internet bağlantısına sahip olma durumlarının cinsiyete göre dağılımı Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Araştırmaya katılan öğretmen adayların internet bağlantısına sahip olma durumlarının cinsiyet açısından dağılımı.

İnternet bağlantısına Sahip Olma durumu	Kız		Erkek		Toplam	
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
Evet	57	20.5	45	16.2	102	36.7
Hayır	83	29.9	93	33.5	176	63.3
Toplam	140	50.4	138	49.6	278	100.0

$$X^2_{1,278} = 1.966, p>0.05$$

Tablo 8 incelendiğinde araştırmaya katılan kız öğretmen adaylarının %20.5'i bilgisayara sahipken, bu oran erkekler için %16.2 dir. Cinsiyet açısından öğretmen adaylarının bilgisayara sahip olma oranları arasında ise anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2_{1,278} = 1.966, p>0.05$).

4.2 Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının İKYTÖ'den alınan ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanların üniversiteler ve cinsiyete ilişkin istatistikleri.

Mersin ve Çukurova Üniversitelerinin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için her iki gruba *t* testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının üniversiteler açısından İKYTÖ'den alınan ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin *t* değerleri.

İKYTÖ tutum puanı ve alt boyutlar	Üniversite	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Tutum puanı	ME.Ü.	155	117.65	15.99	276	1.678	.196
	Ç.Ü.	123	114.26	17.60			
İnternetin öğretimde kullanımı	ME.Ü.	155	32.89	4.49	276	1.537	.273
	Ç.Ü.	123	32.02	4.95			
İnternetin araştırmada kullanımı	ME.Ü.	155	29.69	3.80	276	3.042	.818
	Ç.Ü.	123	28.25	4.05			
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	ME.Ü.	155	12.23	4.64	276	.302	.251
	Ç.Ü.	123	12.06	4.89			
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	ME.Ü.	155	13.37	3.15	276	1.264	.827
	Ç.Ü.	123	12.89	3.13			
İnternetin iletişimde kullanımı	ME.Ü.	155	14.66	3.42	276	.245	.601
	Ç.Ü.	123	14.56	3.57			
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	ME.Ü.	155	14.79	3.56	276	.757	.889
	Ç.Ü.	123	14.47	3.46			

Tablo 9 incelendiğinde Mersin ve Çukurova Üniversitelerinin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının İKYTÖ toplam ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Araştırmaya katılan Mersin ve Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının sınıflara göre İKYTÖ ölçeği den aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlarına ilişkin betimsel istatistikler Tablo 10'da verilmiştir. Sınıflar arasında, öğretmen adaylarının İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar açısından anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için uygulanan Tek Yönlü ANOVA test sonuçları Mersin Üniversitesi için Tablo 11'de ve Çukurova Üniversitesi için Tablo 12'da verilmiştir.

Tablo 10. Mersin ve Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının sınıflara göre İKYTÖ ölçeği alt boyutlara ilişkin betimsel istatistikler.

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	Sınıf	ME.Ü.			Ç.Ü.		
		<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>
Tutum puanı	1.00	33	119.81	15.28	24	114.20	17.79
	2.00	40	118.72	15.86	34	118.32	14.52
	3.00	44	118.54	13.24	32	109.18	20.87
	4.00	38	113.63	19.25	33	115.06	16.45
	Toplam	155	117.65	15.99	123	114.26	17.60
İnternetin öğretimde kullanımı	1.00	33	32.93	4.66	24	33.41	4.25
	2.00	40	32.57	4.78	34	33.26	2.63
	3.00	44	33.18	3.34	32	29.81	6.57
	4.00	38	32.86	5.26	33	31.87	4.85
	Toplam	155	32.89	4.49	123	32.02	4.95
İnternetin araştırmada kullanımı	1.00	33	29.27	3.54	24	28.37	3.07
	2.00	40	30.10	3.49	34	27.26	4.66
	3.00	44	30.27	2.88	32	28.00	4.38
	4.00	38	28.94	5.04	33	29.42	3.50
	Toplam	155	29.69	3.80	123	28.25	4.05
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	1.00	33	14.30	4.30	24	11.16	5.55
	2.00	40	12.20	4.27	34	13.70	4.68
	3.00	44	11.63	4.34	32	11.18	4.76
	4.00	38	11.18	5.21	33	11.87	4.50
	Toplam	155	12.23	4.64	123	12.06	4.89
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	1.00	33	13.09	3.31	24	12.62	2.93
	2.00	40	13.37	3.54	34	14.23	3.17
	3.00	44	13.34	2.71	32	11.78	2.82
	4.00	38	13.65	3.15	33	12.78	3.14
	Toplam	155	13.37	3.15	123	12.89	3.13
İnternetin iletişimde kullanımı	1.00	33	15.18	3.24	24	14.16	3.49
	2.00	40	15.30	2.74	34	14.50	3.94
	3.00	44	14.90	3.59	32	14.53	3.87
	4.00	38	13.26	3.75	33	14.93	2.98
	Toplam	155	14.66	3.42	123	14.56	3.57
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	1.00	33	15.03	3.52	24	14.45	3.50
	2.00	40	15.17	3.44	34	15.35	2.96
	3.00	44	15.20	3.38	32	13.87	3.71
	4.00	38	13.71	3.82	33	14.15	3.65
	Toplam	155	14.79	3.56	123	14.47	3.46

Tablo 11. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının sınıflara göre İKYTÖ'den aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlara ilişkin Tek Yönlü ANOVA sonuçları.

İKYTÖ Ölçeği	Alt Boyutları	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F
Tutum puanı	Gruplararası	850.242	3	283.414	1.110
	Grup içi	38556.635	151	255.342	
	Toplam	39406.877	154		
İnternetin öğretimde kullanımı	Gruplararası	7.807	3	2.602	.127
	Grup içi	3098.541	151	20.520	
	Toplam	3106.348	154		
İnternetin araştırmada kullanımı	Gruplararası	48.368	3	16.123	1.118
	Grup içi	2176.767	151	14.416	
	Toplam	2225.135	154		
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Gruplararası	198.906	3	66.302	3.205*
	Grup içi	3123.262	151	20.684	
	Toplam	3322.168	154		
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Gruplararası	5.756	3	1.919	.190
	Grup içi	1526.541	151	10.110	
	Toplam	1532.297	154		
İnternetin iletişimde kullanımı	Gruplararası	102.241	3	34.080	3.012*
	Grup içi	1708.314	151	11.313	
	Toplam	1810.555	154		
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Gruplararası	59.674	3	19.891	1.586
	Grup içi	1893.720	151	12.541	
	Toplam	1953.394	154		

*p<.05

Tablo 11 incelendiğinde Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının İKYTÖ ölçeği alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar, sınıflar açısından incelendiğinde, internetin sosyal etkileşimde kullanımı ($F_{3,151} = 3.21$, $p < .05$) ve internetin iletişimde kullanımı ($F_{3,151} = 3.01$, $p < .05$) alt boyutları ortalama puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.

Farkın kaynağını belirlemek için yapılan Post Hoc (Tukey HSD) test sonucu farkın İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı boyutunda ($I-J_{1.sınıf-4.sınıf} = 3.12$ ve standart hata= 1.08), ve İnternetin iletişimde kullanımı boyutunda olduğunu göstermiştir ($I-J_{2.sınıf-4.sınıf} = 2.04$ ve standart hata= .76). 1. ve 2. sınıfların yukarıda belirtilen boyutlardaki ortalama puanları 4. sınıflardan anlamlı olarak daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Tablo 12. Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının sınıflara göre alt boyutlara ilişkin Tek Yönlü ANOVA sonuçları

İKYTÖ Alt Boyutları		Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F
Tutum puanı	Gruplararası	1405.993	3	468.664	1.531
	Grup içi	36418.153	119	306.035	
	Toplam	37824.146	122		
İnternetin öğretimde kullanımı	Gruplararası	256.086	3	85.362	3.709*
	Grup içi	2738.841	119	23.015	
	Toplam	2994.927	122		
İnternetin araştırmada kullanımı	Gruplararası	80.884	3	26.961	1.667
	Grup içi	1924.303	119	16.171	
	Toplam	2005.187	122		
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Gruplararası	136.697	3	45.566	1.944
	Grup içi	2788.782	119	23.435	
	Toplam	2925.480	122		
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Gruplararası	102.899	3	34.300	3.728*
	Grup içi	1094.727	119	9.199	
	Toplam	1197.626	122		
İnternetin iletişimde kullanımı	Gruplararası	8.612	3	2.871	.221
	Grup içi	1547.681	119	13.006	
	Toplam	1556.293	122		
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Gruplararası	41.185	3	13.728	1.144
	Grup içi	1427.465	119	11.996	
	Toplam	1468.650	122		

*p<.05

Tablo 12'da sunulan varyans analizi sonucuna göre, Çukurova Üniversitesi'nden araştırmaya katılan öğretmen adaylarının alt ölçek puanları, sınıflar açısından incelendiğinde, internetin öğretimde kullanımı ($F_{3,119}= 3.71$, $p<.05$) ve internetin öğretimde kullanımından hoşlanma ($F_{3,119}= 3.79$, $p<.05$) alt boyutları ortalama puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.

Farkın kaynağını belirlemek için yapılan Post Hoc (Tukey HSD) test sonucu farkın İnternetin öğretimde kullanımı boyutunda ($I-J_{1.sınıf-3.sınıf}= 3.61$ ve standart hata= 1.30), ($I-J_{2.sınıf-3.sınıf}= 3.34$ ve standart hata= 1.18), ve İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma boyutunda olduğunu göstermiştir ($I-J_{2.sınıf-3.sınıf}= 2.45$ ve standart hata= .75). 1. ve 2. sınıfların İnternetin öğretimde kullanımı boyutunda ortalama puanı 3. sınıflardan ve

“İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma” boyutunda ise 2. sınıfların ortalama puanı 3. sınıflardan anlamlı olarak daha yüksek olduğu bulunmuştur (Bkz. Tablo 10).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar arasında cinsiyet açısından anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için *t* testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının İKYTÖ tutum puanı ve alt boyutlarının cinsiyete göre *t* değerleri.

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	Cinsiyet	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Tutum puanı	Kız	140	114.93	15.69	276	-1.224	.222
	Erkek	138	117.39	17.78			
İnternetin öğretimde kullanımı	Kız	140	32.47	4.20	276	-.140	.889
	Erkek	138	32.55	5.19			
İnternetin araştırmada kullanımı	Kız	140	28.96	3.67	276	-.378	.705
	Erkek	138	29.14	4.26			
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Kız	140	10.99	4.39	276	-4.259*	.000
	Erkek	138	13.34	4.81			
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Kız	140	13.37	3.25	276	1.118	.264
	Erkek	138	12.94	3.03			
İnternetin iletişiminde kullanımı	Kız	140	14.40	3.57	276	-1.054	.293
	Erkek	138	14.84	3.39			
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Kız	140	14.73	3.45	276	.403	.687
	Erkek	138	14.56	3.59			

*p< 0.01

Tablo 13’de verilen sonuçlara göre kız ve erkek öğretmen adaylar arasında “İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı” ($M_{kız}=10.99\pm 4.39$; $M_{erkek}=13.34\pm 4.81$; $t(276)=-4.259$, $p<.01$) alt boyutunda erkeklerin puan ortalamaları kızlara göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur.

Araştırmaya katılan Mersin Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar arasında cinsiyet açısından anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için *t* testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının İKYTÖ'den alınan ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan alınan ortalama puanların cinsiyete göre *t* değerleri.

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	Cinsiyet	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Tutum puanı	Kız	76	116.07	15.54	153	-1.207	.229
	Erkek	79	119.17	16.37			
İnternetin öğretimde kullanımı	Kız	76	32.94	4.35	153	.137	.891
	Erkek	79	32.84	4.64			
İnternetin araştırmada kullanımı	Kız	76	29.52	3.95	153	-.526	.600
	Erkek	79	29.84	3.66			
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Kız	76	11.01	4.37	153	-3.326*	.001
	Erkek	79	13.41	4.61			
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Kız	76	13.46	3.08	153	.333	.739
	Erkek	79	13.29	3.23			
İnternetin iletişiminde kullanımı	Kız	76	14.38	3.41	153	-1.008	.315
	Erkek	79	14.93	3.44			
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Kız	76	14.75	3.53	153	-.149	.882
	Erkek	79	14.83	3.60			

* $p < 0.01$

Tablo 14'de verilen sonuçlara göre Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan kız ve erkek öğretmen adaylar arasında "İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı" ($M_{kız}=11.01\pm 4.37$; $M_{erkek}=13.41\pm 4.61$; $t(153)=-3.326$, $p<.01$) alt boyutunda erkeklerin ortalama puanları kızlardan anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur.

Araştırmaya katılan Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar arasında cinsiyet açısından anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için *t* testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 15'de verilmiştir.

Tablo 15. Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının İKYTÖ'den alınan ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan alınan ortalama puanların cinsiyete göre *t* değerleri.

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	Cinsiyet	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Tutum puanı	Kız	64	113.57	15.89	121	-.451	.653
	Erkek	59	115.01	19.40			
İnternetin öğretimde kullanımı	Kız	64	31.90	3.97	121	-.274	.784
	Erkek	59	32.15	5.86			
İnternetin araştırmada kullanımı	Kız	64	28.29	3.21	121	.127	.899
	Erkek	59	28.20	4.83			
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Kız	64	10.96	4.45	121	-2.649*	.009
	Erkek	59	13.25	5.11			
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Kız	64	13.26	3.46	121	1.374	.172
	Erkek	59	12.49	2.70			
İnternetin iletişimde kullanımı	Kız	64	14.42	3.78	121	-.448	.655
	Erkek	59	14.71	3.35			
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Kız	64	14.71	3.37	121	.822	.413
	Erkek	59	14.20	3.57			

* $p < 0.01$

Tablo 15'de verilen sonuçlara göre Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan kız ve erkek öğretmen adaylar arasında "İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı" ($M_{kız}=10.96\pm 4.45$; $M_{erkek}=13.25\pm 5.11$; $t(121)=-2.649$, $p<.01$) alt boyutunda erkeklerin ortalama puanları kızlardan anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur.

4.3 Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Üniversite Açısından Öğrenci Aylık Geliri ve İnterneti Kullanma Yılı ve Her Kullanışta İnternette Kalma Süresi ile İKYTÖ'den aldıkları Ortalama Tutum Puanı ve Alt Boyutlardan Alınan Ortalama Puanlar Arasındaki Korelasyonlar

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının İKYTÖ'den aldıkları tutum ortalama puanları ve alt boyutlardan almış oldukları ortalama puanlar ile öğrenci aylık geliri, İnterneti Kullanma Yılı ve Her Kullanışta İnternette Kalma Süresi arasında herhangi bir ilişki olup olmadığını saptamak amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır. Tablo 16 ve 17 İKYTÖ ölçeğinden alınan ortalama tutum puanı, alt boyutlardan alınan ortalama puanlar ve öğrenci aylık geliri, interneti kullanma yılı ve her kullanışta internette kalma süresi arasındaki korelasyonları üniversiteler açısından göstermektedir.

Tablo 16. Mersin Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının İKYTÖ den aldıkları ortalama tutum puanı, alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar ile aylık öğrenci geliri, interneti kullanma yılı ve her kullanışta internette kalma süresi arasındaki korelasyonlar.

	Aylık Öğrenci Geliri	İnterneti Kullanma Yılı	Her Kullanışta İnternette Kalma Süresi
Aylık Öğrenci Geliri			
İnterneti Kullanma Yılı	.062		
Her Kullanışta İnternet Kalma Süresi	.140	-.028	
Tutum Puanı	.047	.146	.298**
İnternetin öğretimde kullanımı	-.004	.077	.222**
İnternetin araştırmada kullanımı	-.013	.132	.199*
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	.007	.105	.240**
İnternetin öğretimde kullanım hoşlanma	.031	.036	.181*
İnternetin iletişimde kullanımı	.077	.136	.243**
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	.117	.117	.140

** p<.01, * p< 05

Tablo 17. Çukurova Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının İKYTÖ den aldıkları ortalama tutum puanı, alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar ile aylık öğrenci geliri, interneti kullanma yılı ve her kullanışta internette kalma süresi arasındaki korelasyonlar.

	Aylık Öğrenci Geliri	İnterneti Kullanma Yılı	Her Kullanışta İnternette Kalma Süresi
Aylık Öğrenci Geliri			
İnterneti Kullanma Yılı	.113		
Her Kullanışta İnternet Kalma Süresi	.141	-.046	
Tutum Puanı	.192*	-.047	.321**
İnternetin öğretimde kullanımı	.113	-.095	.256**
İnternetin araştırmada kullanımı	.142	.012	-.001
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	.173	-.144	.313**
İnternetin öğretimde kullanımı hoşlanma	.046	.023	.313**
İnternetin iletişiminde kullanımı	.195*	.079	.281**
İnternetin bilgi paylaşımında kullanım	.159	-.016	.252**

* p<.01, * p< 05

Tablo 16'de ki değerler incelendiğinde, Mersin Üniversitesi beden eğitimi ve spor bölümündeki öğretmen adaylarının aylık öğrenci geliri ve interneti kullanma yılı ile İKYTÖ tutum puanı ve alt boyutlar arasında anlamlı pozitif bir korelasyona rastlanmamıştır. Diğer taraftan, İKYTÖ tutum puanı ($r=.30$, $p<.01$), İnternetin öğretimde kullanımı ($r=.22$, $p<.01$), İnternetin araştırmada kullanımı ($r=.22$, $p<.05$), İnternetin sosyal

etkileşimde kullanımı ($r=.24$, $p<.01$), İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma ($r=.18$, $p<.05$), İnternetin iletişimde kullanımı ($r=.24$, $p<.01$) ve her kullanışta internette kalma süresi ile istatistiksel olarak pozitif ve anlamlı bir korelasyona sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 17’de ki değerler incelendiğinde, Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor bölümündeki öğretmen adaylarının interneti kullanma yılı ile İKYTÖ tutum puanı ve alt boyutlar arasında anlamlı pozitif bir korelasyona rastlanmamıştır. Fakat, İKYTÖ “tutum puanı” ($r=.32$, $p<.01$), “İnternetin öğretimde kullanımı” ($r=.26$, $p<.01$), “İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı” ($r=.31$, $p<.01$), “İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma” ($r=.31$, $p<.05$), “İnternetin iletişimde kullanımı” ($r=.28$, $p<.01$), “İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı” ($r=.25$, $p<.01$) ve her kullanışta internette kalma süresi ile istatistiksel olarak pozitif ve anlamlı bir korelasyona sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca öğrenci aylık geliri ile “İnternetin iletişimde kullanımı” ($r=.20$, $p<.05$) alt boyutu arasında da pozitif ve anlamlı bir korelasyon olduğu bulunmuştur.

4.4 Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Bilgisayara ve İnternet Bağlantısına Sahip Olma, İnterneti Kullanma Sıklığına ve Bilgisayar Eğitimi Alma Durumu Açısından İKYTÖ Toplam ve Alt Boyutlardan Aldıkları Ortalama Puanlara İlişkin İstatistiksel Değerler

Mersin ve Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının evlerinde internet bağlantısına sahip olma durumuna göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için t testi uygulanmış ve sonuçlar sırasıyla Tablo 18 ve Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 18. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının evlerinde internet bağlantısına sahip olma durumu açısından İKYTÖ ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin *t* değerleri

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	İnternet bağlantısına Sahip Olma	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Tutum puanı	Evet	57	119.54	16.65	153	1.120	.264
	Hayır	98	116.56	15.58			
İnternetin öğretimde kullanımı	Evet	57	33.33	4.19	153	.922	.358
	Hayır	98	32.64	4.65			
İnternetin araştırmada kullanımı	Evet	57	30.21	3.27	153	1.302	.195
	Hayır	98	29.38	4.06			
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Evet	57	12.70	4.67	153	.946	.346
	Hayır	98	11.96	4.62			
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Evet	57	13.61	3.09	153	.721	.472
	Hayır	98	13.23	3.19			
İnternetin iletişimde kullanımı	Evet	57	14.87	3.77	153	.588	.558
	Hayır	98	14.54	3.22			
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Evet	57	14.80	3.56	153	.036	.971
	Hayır	98	14.78	3.57			

Tablo 18 incelendiğinde Mersin Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının evlerinde internet bağlantısına sahip olanlar ile olmayanlar arasında İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır

Tablo 19. Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının evlerinde internet bağlantısına sahip olma durumu açısından İKYTÖ ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin *t* değerleri

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	İnternet bağlantısına Sahip Olma	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Tutum puanı	Evet	45	122.57	14.81	153	4.243**	.000
	Hayır	78	109.47	17.38			
İnternetin öğretimde kullanımı	Evet	45	34.26	4.11	153	4.045**	.000
	Hayır	78	30.73	4.95			
İnternetin araştırmada kullanımı	Evet	45	28.48	4.95	153	.491	.625
	Hayır	78	28.11	3.46			
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Evet	45	13.28	4.40	153	2.136*	.035
	Hayır	78	11.35	5.05			

Tablo 19 devam. Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının evlerinde internet bağlantısına sahip olma durumu açısından İKYTÖ ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin *t* değerleri

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	İnternet bağlantısına Sahip Olma	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Evet	45	14.22	3.17	153	3.757**	.000
	Hayır	78	12.12	2.85			
İnternetin iletişimde kullanımı	Evet	45	16.26	2.72	153	4.302**	.000
	Hayır	78	13.57	3.64			
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Evet	45	16.04	2.77	153	4.053**	.000
	Hayır	78	13.56	3.51			

**p<.01, *p<.05

Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının evlerinde internet bağlantısına sahip olanlar ile olmayanlar arasında İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Şöyle ki; Tablo 19'de ki sonuçlara göre, Mersin Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının evlerinde internet bağlantısına sahip öğretmen adaylarının İKYTÖ ortalama tutum puanı ($M_{\text{Evet}}=122.57\pm 14.81$; $M_{\text{Hayır}}=109.47\pm 17.38$; $t(153)=4.243$, $p<.01$), İnternetin öğretimde kullanımı ($M_{\text{Evet}}=34.26\pm 4.11$; $M_{\text{Hayır}}=30.73\pm 4.95$; $t(153)=4.045$, $p<.01$), İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı ($M_{\text{Evet}}=13.28\pm 4.40$; $M_{\text{Hayır}}=11.35\pm 5.05$; $t(153)=2.136$, $p<.05$), İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma ($M_{\text{Evet}}=14.22\pm 3.17$; $M_{\text{Hayır}}=12.12\pm 2.85$; $t(153)=3.757$, $p<.01$), İnternetin iletişimde kullanımı ($M_{\text{Evet}}=16.26\pm 2.72$; $M_{\text{Hayır}}=13.57\pm 3.64$; $t(153)=4.302$, $p<.01$), İnternetin bilgi paylaşımında kullanımından ($M_{\text{Evet}}=16.04\pm 2.77$; $M_{\text{Hayır}}=13.56\pm 3.51$; $t(153)=4.053$, $p<.01$), almış oldukları ortalama puanlar ile internet bağlantısına sahip olmayan öğretmen adaylarının almış olduğu ortalama puanlardan anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Mersin ve Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının evlerinde bilgisayara sahip olma durumuna göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar arasında

anlamalı bir fark olup olmadığını test etmek için *t* testi uygulanmış ve sonuçlar sırasıyla Tablo 20 ve Tablo 21’de verilmiştir

Tablo 20. Mersin Üniversitesi’nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının evlerinde bilgisayara sahip olma durumu açısından İKYTÖ ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin *t* değerleri.

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	Bilgisayara Sahip Olma	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Tutum puanı	Evet	82	117.48	18.47	153	-.140	.889
	Hayır	73	117.84	12.78			
İnternetin öğretimde kullanımı	Evet	82	32.60	5.22	153	-.842	.401
	Hayır	73	33.21	3.49			
İnternetin araştırmada kullanımı	Evet	82	29.73	4.09	153	.143	.886
	Hayır	73	29.64	3.47			
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Evet	82	12.35	4.47	153	.326	.745
	Hayır	73	12.10	4.85			
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Evet	82	13.24	3.26	153	-.544	.587
	Hayır	73	13.52	3.04			
İnternetin iletişimde kullanımı	Evet	82	14.87	3.70	153	.821	.413
	Hayır	73	14.42	3.09			
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Evet	82	14.67	3.69	153	-.454	.651
	Hayır	73	14.93	3.42			

Tablo 20 incelendiğinde Mersin Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının evlerinde bilgisayara sahip olanlar ile olmayanlar arasında İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır

Tablo 21. Çukurova Üniversitesi’nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının evlerinde bilgisayara sahip olma durumu açısından İKYTÖ ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin *t* değerleri.

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	Bilgisayara Sahip Olma	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Tutum puanı	Evet	63	119.03	17.91	121	3.188**	.002
	Hayır	60	109.26	15.94			
İnternetin öğretimde kullanımı	Evet	63	33.17	4.94	121	2.706**	.008
	Hayır	60	30.81	4.71			
İnternetin araştırmada kullanımı	Evet	63	28.73	4.50	121	1.345	.181
	Hayır	60	27.75	3.49			

Tablo 21 devam. Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının evlerinde bilgisayara sahip olma durumu açısından İKYTÖ ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin *t* değerleri

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	Bilgisayara Sahip Olma	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Evet	63	12.61	4.66	121	1.289	.200
	Hayır	60	11.48	5.10			
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Evet	63	13.53	3.54	121	2.385*	.019
	Hayır	60	12.21	2.48			
İnternetin iletişimde kullanımı	Evet	63	15.77	3.15	121	4.117**	.000
	Hayır	60	13.28	3.55			
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Evet	63	15.19	3.37	121	2.400*	.018
	Hayır	60	13.71	3.43			

**p<.01 *p<.05

Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının evlerinde bilgisayara sahip olanlar ile olmayanlar arasında İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Şöyle ki; Tablo 21'de ki sonuçlara göre, Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının evlerinde bilgisayara sahip olan öğretmen adaylarının İKYTÖ ortalama tutum puanı ($M_{\text{evet}}=119.03\pm 17.91$; $M_{\text{Hayır}}=109.26\pm 15.94$; $t(121)=3.188$, $p<.01$), İnternetin öğretimde kullanımı ($M_{\text{evet}}=33.17\pm 4.94$; $M_{\text{Hayır}}=30.81\pm 4.71$; $t(121)=2.706$, $p<.01$), İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma ($M_{\text{evet}}=13.53\pm 3.54$; $M_{\text{Hayır}}=12.21\pm 2.48$; $t(121)=2.385$, $p<.05$), İnternetin iletişimde kullanımı ($M_{\text{evet}}=15.77\pm 3.15$; $M_{\text{Hayır}}=13.28\pm 3.55$; $t(121)=4.117$, $p<.01$), İnternetin bilgi paylaşımında kullanımından ($M_{\text{evet}}=15.19\pm 3.37$; $M_{\text{Hayır}}=13.71\pm 3.43$; $t(121)=2.400$, $p<.05$), almış oldukları ortalama puanlar ile bilgisayara sahip olmayan öğretmen adaylarının almış olduğu ortalama puanlardan anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Araştırmaya katılan Mersin Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına ilişkin İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanına göre betimsel istatistikler Tablo 22'da verilmiştir.

Tablo 22. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına ilişkin İKYTÖ ortalama tutum puanına göre betimsel istatistikler.

İnterneti kullanma sıklığı	n	M	SS
Her gün	47	123.42	18.03
Haftada birkaç kez	78	117.05	11.66
Haftada bir gün	8	112.62	7.61
Ayda birkaç kez	21	112.76	15.40
Geçersiz	1		
Toplam	155	118.18	14.654

Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına ile İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla Kuruskal Wallis testi uygulanmıştır.

Tablo 23'de araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığı açısından İKYTÖ tutum puanına ilişkin Kruskal-Wallis testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 23. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına açısından aldıkları tutum puanına ilişkin Kruskal-Wallis testi sonuçları.

İnterneti Kullanma Sıklığı	
Ki Kare	14.810*
Serbestlik derecesi	3

* p< .01

Tablo 23'de verilen Kruskal Wallis testi sonuçları, araştırmaya katılan Mersin Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığı ile İKYTÖ ortalama tutum puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir ($X^2_{3,155} = 14.810$; $p<0.01$).

Farkın kaynağını belirlemek için yapılan Mann Whitney U testi sonucunda farkın kaynağının “her gün-haftada birkaç kez”, “her gün-haftada bir gün”, “her gün-ayda birkaç kez”, “haftada birkaç kez-haftada bir gün”, “haftada birkaç kez-ayda birkaç kez”, değişkenleri arasında olduğu bulunmuştur.

İnterneti “her gün” kullanan Mersin Üniversitesi’ndeki öğretmen adaylarının ortalama puanları, interneti “haftada birkaç kez”, “haftada bir gün” ve “ayda birkaç kez” kullanan öğretmen adaylarının ortalama puanlarından anlamlı olarak daha yüksek olduğu bulunmuştur ($U_{\text{her gün-haftada birkaç kez}} = 1246.5, p < .01$; $U_{\text{her gün-haftada bir gün}} = 86.5, p < .05$; $U_{\text{her gün-ayda birkaç kez}} = 279.0, p < .01$).

Araştırmaya katılan Mersin Üniversitesi’ndeki öğretmen adaylarının internet kullanım sıklığı “haftada birkaç kez” ile “haftada bir gün” ve “ayda birkaç kez” olanların; “haftada bir gün” ile “ayda birkaç kez” olanların İKYTÖ’den aldıkları ortalama tutum puanları arasında ise anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Araştırmaya katılan Çukurova Üniversitesi’ndeki öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına ilişkin İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanına göre betimsel istatistikler Tablo 24’de verilmiştir

Tablo 24. Çukurova Üniversitesi’nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına ilişkin İKYTÖ ortalama tutum puanına göre betimsel istatistikler.

İnterneti kullanma sıklığı	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>
Her gün	26	120.57	14.18
Haftada birkaç kez	68	115.52	17.88
Haftada bir gün	8	104.00	12.82
Ayda birkaç kez	15	101.66	18.84
Geçersiz	6		
Toplam	123	114.08	17.84

Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına ile İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis testi uygulanmıştır.

Tablo 25'de araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığı açısından İKYTÖ tutum puanına ilişkin Kruskal-Wallis testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 25. Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına açısından aldıkları tutum puanına ilişkin Kruskal-Wallis testi sonuçları.

İnterneti Kullanma Sıklığı	
Ki Kare	16.030*
Serbestlik derecesi	3

* p< .01

Tablo 25'de verilen Kruskal Wallis testi sonuçları, araştırmaya katılan Çukurova Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığına ile İKYTÖ ortalama tutum puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir ($X^2_{3,123} = 16.030$; $p < 0.01$).

Farkın kaynağını belirlemek için yapılan Mann Whitney U testi sonucunda farkın kaynağının “her gün-haftada bir gün”, “her gün-ayda birkaç kez”, “haftada birkaç kez-haftada bir gün”, “haftada birkaç kez-ayda birkaç kez”, değişkenleri arasında olduğu bulunmuştur.

İnterneti “her gün” kullanan Çukurova Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının ortalama puanları, interneti “haftada bir gün” ve “ayda birkaç kez” kullanan öğretmen adaylarının ortalama puanlarından anlamlı olarak daha yüksek olduğu bulunmuştur ($U_{\text{her gün-haftada bir gün}} = 40.0$, $p < .01$; $U_{\text{her gün-ayda birkaç kez}} = 82.0$, $p < .01$).

İnterneti “haftada birkaç kez” kullanan Çukurova Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının ortalama puanları interneti “haftada bir gün”, ve “ayda birkaç kez” kullanan öğretmen adaylarının ortalama puanlarından anlamlı olarak daha yüksektir ($U_{\text{haftada birkaç kez-haftada bir gün}} = 144.0$, $p < .05$; $U_{\text{haftadabirkaçkez-ayda birkaç kez}} = 270.0$, $p < .01$). Araştırmaya katılan

öğretmen adaylarının internet kullanım sıklığı “haftada bir gün” ile “ayda birkaç kez” olanların İKYTÖ’den aldıkları ortalama tutum puanları arasında ise anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Araştırmaya katılan Mersin Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının bilgisayar eğitimi alıp almama durumuna göre İKYTÖ tutum puanı ve alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonuçları Tablo 26’da verilmiştir.

Tablo 26. Araştırmaya Mersin Üniversitesinden katılan öğretmen adaylarının bilgisayar eğitimi alıp almama açısından İKYTÖ’den aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin *t* değerleri.

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	Bilgisayar Eğitimi	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Tutum puanı	Evet	104	116.11	16.24	153	-1.726	.086
	Hayır	51	120.80	15.13			
İnternetin öğretimde kullanımı	Evet	104	32.85	4.58	153	-.162	.872
	Hayır	51	32.98	4.34			
İnternetin araştırmada kullanımı	Evet	104	29.41	3.96	153	-1.298	.196
	Hayır	51	30.25	3.42			
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Evet	104	11.64	4.73	153	-2.307*	.022
	Hayır	51	13.45	4.25			
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Evet	104	13.16	3.15	153	-1.189	.236
	Hayır	51	13.80	3.13			
İnternetin iletişimde kullanımı	Evet	104	14.34	3.46	153	-1.660	.099
	Hayır	51	15.31	3.28			
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Evet	104	14.69	3.71	153	-.504	.615
	Hayır	51	15.00	3.25			

* $p < 0.05$

Tablo 26 incelendiğinde, bilgisayara eğitimi alan Mersin Üniversitesi’ndeki öğretmen adaylarının “İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı” ($M_{\text{evet}}=11.64\pm 4.73$) alt boyutundaki ortalama puanları Mersin Üniversitesi’ndeki bilgisayar eğitimi almayan ($M_{\text{hayır}}=13.45\pm 4.25$), öğretmen adaylarının almış olduğu ortalama puandan istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha düşüktür ($t = -2.31, p < .05$).

Araştırmaya katılan Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının bilgisayar eğitimi alıp almama durumuna göre İKYTÖ ölçeği tutum puanı ve alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan *t* testi sonuçları Tablo 27’de verilmiştir.

Tablo 27. Araştırmaya katılan Çukurova Üniversitesi’ndeki öğretmen adaylarının bilgisayar eğitimi alma açısından İKYTÖ’den aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlara ilişkin *t* değerleri.

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	Bilgisayar Eğitimi	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Tutum puanı	Evet	105	115.84	17.45	121	2.451*	.016
	Hayır	18	105.05	16.00			
İnternetin öğretimde kullanımı	Evet	105	32.17	5.13	121	.794	.429
	Hayır	18	31.16	3.76			
İnternetin araştırmada kullanımı	Evet	105	28.38	4.07	121	.851	.397
	Hayır	18	27.50	3.98			
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Evet	105	12.44	4.76	121	2.123*	.036
	Hayır	18	9.83	5.20			
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Evet	105	13.09	3.15	121	1.732	.086
	Hayır	18	11.72	2.82			
İnternetin iletişimde kullanımı	Evet	105	15.00	3.22	121	3.435*	.001
	Hayır	18	12.00	4.45			
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Evet	105	14.75	3.46	121	2.202*	.030
	Hayır	18	12.83	3.11			

* $p < 0.05$

Tablo 27 incelendiğinde, Çukurova Üniversitesi’ndeki bilgisayar eğitimi alan öğretmen adaylarının İKYTÖ tutum puanı ($M_{\text{evet}}=115.84 \pm 17.45$; $M_{\text{hayır}}=105.05 \pm 16.0$; $t(121)=2.45$, $p < .05$), İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı ($M_{\text{evet}}=12.44 \pm 4.76$; $M_{\text{hayır}}=9.83 \pm 5.20$; $t(121)=2.12$, $p < .05$), İnternetin iletişimde kullanımı ($M_{\text{evet}}=15.00 \pm 3.22$; $M_{\text{hayır}}=12.00 \pm 4.45$; $t(121)=3.44$, $p < .05$) ve İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı ($M_{\text{evet}}=14.75 \pm 3.46$; $M_{\text{hayır}}=12.83 \pm 3.11$; $t(121)=2.20$, $p < .05$) alt boyutlarındaki ortalama puanları bilgisayar eğitimi almayanlardan istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde yüksek bulunmuştur.

4.5 Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi açısından İKYTÖ ölçeğinden aldıkları tutum puanına ilişkin betimsel istatistikler

Araştırmaya Mersin Üniversitesi'nden katılan öğretmen adaylarının annelerinin ve babalarının eğitim düzeyine ilişkin İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanına ilişkin betimsel istatistikler Tablo 28'da ve annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi açısından İKYTÖ ölçeği tutum puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla uygulanan Kuruskal Wallis testi sonuçları Tablo 29'da verilmiştir.

Tablo 28. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin eğitim düzeyi açısından aldıkları İKYTÖ ölçeği tutum puanına ilişkin betimsel istatistikler.

Eğitim Düzeyi	Anne			Baba		
	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>
Okur yazar değil	27	115.18	16.97	2	109.50	9.19
İlkokul	72	118.77	12.56	65	115.10	13.59
Ortaokul	19	119.42	13.51	36	120.91	13.91
Lise	30	120.03	20.32	38	119.28	18.40
Üniversite	7	100.71	22.13	14	117.85	23.43

Tablo 29. Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi açısından aldıkları İKYTÖ tutum puanına ilişkin Kruskal-Wallis testi sonuçları.

	Annenin Eğitim Düzeyi	Babannın Eğitim Düzeyi
Ki Kare	9.693	6.711
Serbestlik derecesi	4	4
p	.046*	.152

*p< 0.05

Tablo 29'daki Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre, Mersin Üniversitesi'nden araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin eğitim düzeyi ile aldıkları İKYTÖ ölçeği tutum puanları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($X^2_{4, 155} = 9.693, p < 0.05$).

Farkın kaynağını belirlemek için yapılan Mann Whitney U testi sonucu farkın kaynağı "ilkokul-üniversite", "ortaokul-üniversite", "lise-üniversite" arasındadır. Annenin eğitim düzeyi ilkokul, ortaokul ve lise mezunu olan öğretmen adaylarının ortalama puanları, annelerinin eğitim düzeyi üniversite mezunu olan öğretmen adaylarının ortalama puanlarından anlamlı olarak daha yüksektir ($U_{ilkokul-üniversite} = 125.0, p < .028$; $U_{ortaokul-üniversite} = 31.0, p < .041$; $U_{lise-üniversite} = 42.5, p < .013$)

Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının babalarının eğitim düzeyi ile aldıkları İKYTÖ tutum puanına arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Araştırmaya Çukurova Üniversitesi'nden katılan öğretmen adaylarının annelerinin ve babalarının eğitim düzeyine ilişkin İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanına ilişkin betimsel istatistikler Tablo 30'de ve annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi açısından İKYTÖ ölçeği tutum puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla uygulanan Kuruskal Wallis testi sonuçları Tablo 31'de verilmiştir

Tablo 30. Çukurova Üniversitesi'nden araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi açısından aldıkları İKYTÖ ölçeği tutum puanına ilişkin betimsel istatistikleri.

Eğitim Düzeyi	Anne			Baba		
	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>
Okur yazar değil	12	120.50	19.60	2	95.00	.00
İlkokul	50	111.92	20.19	49	112.91	18.92
Ortaokul	30	111.26	13.40	25	113.68	18.74
Lise	19	112.31	10.24	26	112.53	16.68
Üniversite	12	128.41	16.58	21	122.09	12.32

Tablo 31. Çukurova Üniversitesi’nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi açısından aldıkları İKYTÖ ölçeği tutum puanına ilişkin Kruskal-Wallis testi sonuçları.

	Annenin Eğitim Düzeyi	Babanın Eğitim Düzeyi
Ki Kare	11.412	7.742
Serbestlik derecesi	4	4
p	.022*	.102

* p<0.05

Tablo 31’de ki Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre, Çukurova Üniversitesi’nden araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin eğitim düzeyi ile aldıkları İKYTÖ ölçeği ortalama tutum puanları arasındaki fark istatistik olarak anlamlıdır ($X^2_{4,123} = 11.412, p<0.05$).

Farkın kaynağını belirlemek için yapılan Mann Whitney U testi sonucu farkın kaynağının “ilkokul-üniversite”, “ortaokul-üniversite”, “lise-üniversite” arasında olduğunu göstermiştir. Annelerinin eğitim düzeyi üniversite mezunu olan öğretmen adaylarının ortalama puanları, annelerinin eğitim düzeyi ilkokul, ortaokul ve lise mezunu olan öğretmen adaylarının ortalama puanlarından anlamlı olarak daha yüksektir ($U_{üniversite-ilkokul} = 152.0, p< .05$; $U_{üniversite-ortaokul} = 68.0, p< .05$; $U_{üniversite-lise} = 37.5, p< .05$)

Çukurova Üniversitesi’nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının babalarının eğitim düzeyi ile aldıkları İKYTÖ tutum puanına arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

4.6 Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının lisans ders programında alınan bilgisayar dersinin en fazla hangi alana yönelik olmasının ve hangi amaçlar için kullanıldığının üniversiteler ve cinsiyet açısından dağılımı

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının lisans ders programında alınan bilgisayar dersinin en fazla hangi alana yönelik olmasının Üniversitelere ilişkin frekans dağılımı Tablo 32’de verilmiştir.

Tablo 32. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının lisans ders programında alınan bilgisayar dersinin en fazla hangi alana yönelik olmasının üniversiteler açısından dağılımı.

Ders içeriği	ME.Ü.		Ç.O.		Toplam	
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
Donanım	32	11.5	24	8.6	56	20.1
Yazılım	48	17.3	59	21.2	107	38.5
İnternet	48	17.3	16	5.8	64	23.0
Hepsi	27	9.7	24	8.6	51	18.3
Toplam	155	49.0	123	51.0	278	100

$$\chi^2_{3,278} = 14.965, p < 0.05$$

Tablo 32 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının en yüksek oranla %38.5'i bilgisayar derslerinin “yazılım”, 23.0'ı “internet”, %20.1'i “donanım” ve %18.3'ü de “hepsi” biçiminde görüş belirtmişlerdir. Grupların frekans dağılımları ise istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$).

Araştırmaya Mersin Üniversitesi'nden katılan öğretmen adaylarının lisans ders programında alınan bilgisayar dersinin cinsiyet açısından en fazla hangi alana yönelik olmasına ilişkin frekans dağılımı Tablo 33'de verilmiştir.

Tablo 33. Mersin Üniversitesi'nde lisans ders programında alınan bilgisayar dersinin en fazla hangi alana yönelik olmasının cinsiyet açısından incelenmesi

Ders içeriği	Kız		Erkek.		Toplam	
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
Yazılım	25	16.1	23	14.8	48	31.0
İnternet	21	13.5	27	17.4	48	31.0
Donanım	15	9.7	17	11.0	32	20.6
Hepsi	15	9.7	12	7.7	27	17.4
Toplam	76	49.0	79	51.0	155	100

$$\chi^2_{3,155} = 1.234, p > 0.05$$

Tablo 33’de ki frekans dağılımı incelendiğinde, araştırmaya Mersin Üniversitesi’nden katılan kız öğretmen adaylarının % 16.1’i bilgisayar derslerinin daha çok “Yazılıma” yönelik olmasını isterken, erkek öğretmen adayların %17.4’ü “İnternetin” bilgisayar dersinde daha ağırlıklı olarak işlenmesini yönünde görüş belirtmişlerdir. Gruplar açısından frekans dağılımı istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Araştırmaya Çukurova Üniversitesi’nden katılan öğretmen adaylarının lisans ders programında alınan bilgisayar dersinin cinsiyet açısından en fazla hangi alana yönelik olmasına ilişkin frekans dağılımı Tablo 34’de verilmiştir

Tablo 34. Çukurova Üniversitesi’nden araştırmaya katılanların lisans ders programında alınan bilgisayar dersinin en fazla hangi alana yönelik olmasının cinsiyet açısından dağılımı.

Ders içeriği	Kız		Erkek.		Toplam	
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
Yazılım	25	20.3	34	27.6	59	48.0
Donanım	13	10.6	11	8.9	24	19.5
Hepsi	17	13.8	7	5.7	24	19.5
İnternet	9	7.3	7	5.7	16	13.0
Toplam	64	52.0	59	48.0	123	100

$$X^2_{3, 123} = 5.762, p>0.05$$

Tablo 34’de ki frekans dağılımı incelendiğinde, araştırmaya Çukurova Üniversitesi’nden katılan kız öğretmen adaylarının % 20.3’ü ve erkek öğretmen adayların da %27.6’sı bilgisayar derslerinin daha çok “yazılıma” yönelik olmasını istemektedirler. Grupların frekans dağılımları ise istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti hangi amaçlar için kullandığına ilişkin görüşlerin üniversitelere ve cinsiyete göre sıralaması Tablo 35 ve 36’da verilmiştir.

Tablo 35. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti hangi amaçlar için kullandığına ilişkin görüşlerin üniversitelere göre frekans dağılımı.

İnterneti kullanım amacı	ME.Ü		Ç.Ü.		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Bilgi Tarama	126	81.82	100	81.30	226	81.59
Ödev Hazırlama	115	74.68	96	78.05	211	76.17
Haberleşme	116	75.32	90	73.17	206	74.37
Eğlence	103	66.88	57	46.34	160	57.76

Not:Birden fazla seçenek işaretlendiğinden Yüzdeler; $n_{me.ü}=154$, $n_{ç.ü}=123$, $n=277$ üzerinden hesaplanmıştır

Tablo 35 incelendiğinde, Toplam yüzde sonuçlarına göre sıralama Bilgi Tarama, Ödev Hazırlama, Haberleşme, ve Eğlence şeklinde oluşmuştur. Veriler üniversiteler açısından incelendiğinde Mersin ve Çukurova Üniversitesinden araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aynı yönde görüş belirttikleri bulunmuştur; “Bilgi Taramak” (ME.Ü. %82; Ç.O. %81), “Ödev Hazırlamak” (ME.Ü. %75; Ç.O. %78), “Haberleşme” (ME.Ü. %75; Ç.O. %73) ve son sırada da “Eğlence” (ME.Ü. %67; Ç.O. %46).

Tablo 36. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyete göre interneti en fazla hangi amaçlar için kullandığına ilişkin sıralama.

İnterneti kullanım amacı	Kız		Erkek		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Bilgi Tarama	117	84.17	109	78.99	226	81.59
Ödev Hazırlama	110	79.14	101	73.19	211	76.17
Haberleşme	102	73.38	104	75.36	206	74.37
Eğlence	67	48.20	93	67.39	160	57.76

Not:Birden fazla seçenek işaretlendiğinden Yüzdeler; $n_{kız}=139$, $n_{erkek}=138$, $n=277$ üzerinden hesaplanmıştır

Tablo 36 incelendiğinde, Toplam yüzde sonuçlarına göre sıralama Bilgi Tarama, Ödev Hazırlama, Haberleşme, ve Eğlence şeklinde oluşmuştur. Sonuçlar cinsiyet açısından

ele alındığında ise araştırmaya katılan kız öğretmen adaylarının interneti sırasıyla en çok “bilgi taramak” (%84), ikinci sırada “ödev hazırlamak” (%79), üçüncü sırada “haberleşme” (%73), ve son sırada da “eğlence” (%48) amaçlı için kullandıkları bulunmuştur. Araştırmaya katılan erkek öğretmen adaylarının ise interneti sırasıyla en çok bilgi taramak (%79), haberleşme (%75), ödev hazırlamak (%73), ve eğlence (%67), için kullandıkları bulunmuştur.

4.7 Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Üniversite ve Cinsiyet Açısından Öğrenci Aylık Geliri ve İnterneti Kullanma Yılı ve Her Kullanışta İnternette Kalma Süresi ile İKYTÖ’den aldıkları Ortalama Tutum Puanı ve Alt Boyutlardan Alınan Ortalama Puanlar Arasındaki Farklar ve Korelasyonlar

Tablo 37’da araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyet açısından aylık gelirleri arasında herhangi anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için yapılan *t* testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 37. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirinin cinsiyete ilişkin *t* değerleri.

Cinsiyet	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Kız	140	249.83	137.42	121	.763	.446
Erkek	138	237.33	135.60			

Tablo 37 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyet açısından aylık gelirleri arasında herhangi anlamlı bir farka rastlanmamıştır.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirin e göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanların cinsiyete ilişkin betimsel istatistikler Tablo 38 de verilmiştir.

Tablo 38. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirine göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları tutum puanı ve alt boyutlardan alınan ortalama puanların cinsiyete ilişkin betimsel istatistikleri.

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	Gelir	KIZ			ERKEK		
		<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>
Tutum puanı	Düşük	45	110.42	15.65	57	117.45	15.92
	Orta	71	118.02	13.39	58	116.77	17.07
	Yüksek	24	114.25	20.10	23	118.82	23.79
	Toplam	140	114.93	15.69	138	117.39	17.78
İnternetin öğretimde kullanımı	Düşük	45	31.62	3.76	57	32.66	4.88
	Orta	71	33.14	3.23	58	32.55	4.53
	Yüksek	24	32.08	6.69	23	32.26	7.34
	Toplam	140	32.47	4.20	138	32.55	5.19
İnternetin araştırmada kullanımı	Düşük	45	29.28	2.94	57	29.01	3.88
	Orta	71	28.70	3.34	58	28.84	4.71
	Yüksek	24	29.12	5.52	23	30.21	3.97
	Toplam	140	28.96	3.67	138	29.14	4.26
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Düşük	45	9.37	4.06	57	13.43	4.50
	Orta	71	12.09	4.27	58	13.62	4.84
	Yüksek	24	10.75	4.53	23	12.43	5.56
	Toplam	140	10.99	4.39	138	13.34	4.81
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Düşük	45	12.88	2.87	57	13.07	2.60
	Orta	71	13.78	3.46	58	12.75	3.02
	Yüksek	24	13.04	3.20	23	13.13	4.03
	Toplam	140	13.37	3.25	138	12.94	3.03
İnternetin iletişimde kullanımı	Düşük	45	13.37	4.14	57	14.66	3.20
	Orta	71	15.11	3.12	58	14.58	3.39
	Yüksek	24	14.20	3.30	23	15.91	3.77
	Toplam	140	14.40	3.57	138	14.84	3.39
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Düşük	45	13.86	3.64	57	14.59	3.19
	Orta	71	15.18	3.08	58	14.41	3.66
	Yüksek	24	15.04	3.93	23	14.86	4.41
	Toplam	140	14.73	3.45	138	14.56	3.59

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirine göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanların cinsiyet açısından aralarında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla Kuruskal Wallis testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 39’de gösterilmiştir.

Tablo 39. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirine göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanların cinsiyete ilişkin Kuruskal Wallis testi sonuçları.

	Kız	Erkek
Ki Kare	5.305	4.406
Serbestlik derecesi	2	2
p	.070	.110

Tablo 39’de verilen Kruskal Wallis testi sonuçları araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirine göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlar aldıkları ortalama puanların cinsiyet açısından aralarında anlamlı bir fark olmadığını göstermiştir.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirine göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanların üniversitelere ilişkin betimsel istatistikler Tablo 40’da verilmiştir.

Tablo 40. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirine göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları tutum puanı ve alt boyutlardan alınan ortalama puanların üniversiteler ilişkili betimsel istatistikleri.

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	Gelir	ME.Ü.			Ç.Ü.		
		n	M	SS	n	M	SS
Tutum puanı	Düşük	51	116.68	13.94	51	112.019	17.85
	Orta	74	119.56	13.62	55	114.63	16.61
	Yüksek	30	114.60	23.13	17	119.82	19.65
	Toplam	155	117.65	15.99	123	114.26	17.60
İnternetin öğretimde kullanımı	Düşük	51	32.92	3.74	51	31.49	4.96
	Orta	74	33.25	3.50	55	32.36	4.28
	Yüksek	30	31.96	7.12	17	32.52	6.81
	Toplam	155	32.89	4.49	123	32.02	4.95
İnternetin araştırmada kullanımı	Düşük	51	29.78	3.41	51	28.49	3.46
	Orta	74	29.82	3.32	55	27.34	4.41
	Yüksek	30	29.20	5.33	17	30.47	3.71
	Toplam	155	29.69	3.80	123	28.25	4.05

Tablo 40 devam. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının aylık öğrenci gelirine göre İKYTÖ ölçeğinden aldıkları tutum puanı ve alt boyutlardan alınan ortalama puanların üniversiteler ilişkili betimsel istatistikleri.

İKYTÖ Tutum puanı ve Alt Boyutları	Gelir	ME.Ü.			Ç.Ü.		
		<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SS</i>
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	Düşük	51	11.52	4.60	51	11.76	4.93
	Orta	74	13.44	4.33	55	11.89	4.79
	Yüksek	30	10.46	4.77	17	13.52	5.14
	Toplam	155	12.23	4.64	123	12.06	4.89
İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma	Düşük	51	13.45	2.37	51	12.52	2.96
	Orta	74	13.33	3.32	55	13.30	3.31
	Yüksek	30	13.33	3.90	17	12.64	3.04
	Toplam	155	13.37	3.15	123	12.89	3.13
İnternetin iletişimde kullanımı	Düşük	51	14.50	3.55	51	13.68	3.80
	Orta	74	14.77	3.19	55	15.01	3.34
	Yüksek	30	14.66	3.86	17	15.70	3.11
	Toplam	155	14.66	3.42	123	14.56	3.57
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	Düşük	51	14.49	3.40	51	14.05	3.42
	Orta	74	14.93	3.36	55	14.70	3.38
	Yüksek	30	14.96	4.30	17	14.94	3.94
	Toplam	155	14.79	3.56	123	14.47	3.46

Tablo 40 incelendiğinde araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının İKYTÖ’den aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar arasında aylık öğrenci gelirine göre üniversiteler açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Araştırmaya katılan kız öğretmen adaylarının İKYTÖ’den aldıkları tutum ortalama puanları ve alt boyutlardan almış oldukları ortalama puanlar ile Öğrenci aylık geliri, İnterneti Kullanma Yılı ve Her Kullanışta İnternette Kalma Süresi arasında herhangi bir ilişki olup olmadığını saptamak amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır. Tablo 41 ve 42 İKYTÖ ölçeğinden alınan ortalama tutum puanı, alt boyutlardan alınan ortalama puanlar ve öğrenci aylık geliri, interneti kullanma yılı ve her kullanışta internette kalma süresi arasındaki korelasyonları cinsiyet açısından göstermektedir.

Tablo 41 incelendiğinde, araştırmaya katılan kız öğretmen adaylarının “Aylık öğrenci geliri” ve “İnterneti Kullanma Yılı” ile İKYTÖ’den aldıkları ortalama tutum puanı

ve alt boyutlar arasında anlamlı pozitif bir korelasyona rastlanmamıştır. Fakat, İKYTÖ “tutum puanı” ($r=.30, p<.01$), “İnternetin öğretimde kullanımı” ($r=.24, p<.01$), “İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı” ($r=.20, p<.05$), “İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma” ($r=.25, p<.05$), “İnternetin iletişimde kullanımı” ($r=.32, p<.01$), “İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı” ($r=.23, p<.01$) ile her kullanışta internette kalma süresi arasında istatistiksel olarak pozitif ve anlamlı bir korelasyon bulunmuştur.

Tablo 41. Araştırmaya katılan kız öğretmen adaylarının İKYTÖ den aldıkları ortalama tutum puanı, alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar ile aylık öğrenci geliri, interneti kullanma yılı ve her kullanışta internette kalma süresi arasındaki korelasyonlar.

	Aylık Öğrenci Geliri	İnterneti Kullanma Yılı	Her Kullanışta İnternette Kalma Süresi
Aylık Öğrenci Geliri			
İnterneti Kullanma Yılı	.074		
Her Kullanışta İnternet Kalma Süresi	.129	.058	
Tutum Puanı	.124	.132	.300**
İnternetin öğretimde kullanımı	.072	.081	.239**
İnternetin araştırmada kullanımı	-.031	.117	.017
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	.159	.031	.207*
İnternetin öğretimde kullanımı hoşlanma	.044	.029	.250**
İnternetin iletişimde kullanımı	.121	.177	.320**
İnternetin bilgi paylaşımında kullanımı	.141	.130	.227**

** $p<.01$, * $p<.05$

Tablo 42. Araştırmaya katılan erkek öğretmen adaylarının İKYTÖ den aldıkları ortalama tutum puanı, alt boyutlardan aldıkları ortalama puanlar ile aylık öğrenci geliri, interneti kullanma yılı ve her kullanışta internette kalma süresi arasındaki korelasyonlar.

	Aylık Öğrenci Geliri	İnterneti Kullanma Yılı	HK İnternette Kalma Süresi
Aylık Öğrenci Geliri			
İnterneti Kullanma Yılı	.105		
Her Kullanışta İnternet Kalma Süresi	.184*	-.101	
Tutum Puanı	.017	-.029	.299**
İnternetin öğretimde kullanımı	-.026	-.077	.221**
İnternetin araştırmada kullanımı	.076	.026	.118
İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı	-.055	-.087	.351**
İnternetin öğretimde kullanımı hoşlanma	-.009	.037	.225**
İnternetin iletişimde kullanımı	.103	.031	.214*
İnternetin bilgi paylaşımı kullanımı	.015	-.007	.157

** p<.01, * p< .05

Tablo 42 incelendiğinde, araştırmaya katılan erkek öğretmen adaylarının “İnterneti Kullanma Yılı” ile İKYTÖ’den aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutlar arasında anlamlı pozitif bir korelasyona rastlanmamıştır. Fakat, İKYTÖ “tutum puanı” ($r=.30$, $p<.01$), “İnternetin öğretimde kullanımı” ($r=.22$, $p<.01$), “İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı” ($r=.35$, $p<.01$), “İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma” ($r=.22$, $p<.01$), “İnternetin iletişimde kullanımı” ($r=.21$, $p<.05$), ile her kullanışta internette kalma süresi arasında istatistiksel olarak pozitif ve anlamlı bir korelasyon bulunmuştur. Ayrıca öğrenci aylık geliri ile “Her kullanışta internette kalma süresi” ($r=.20$, $p<.05$) alt boyutu arasında da pozitif ve anlamlı bir korelasyon olduğu bulunmuştur.

5. TARTIŞMA

İnternetin eğitim ve öğretim ortamında kullanılmasının gerekliliği düşünüldüğünde, internet teknolojisini kullanacak bireyleri yetiştirme görevini üstlenen öğretmenlerin internet kullanımına ilişkin tutumlarının önemli bir rol oynadığı anlaşılmaktadır. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları için de, sayısız avantajlardan yararlanmada teknolojinin ve dolayısı ile günümüzün vazgeçilmez eğitim/öğretim kaynağı olan internetin öneminin büyük olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda Mersin ve Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının internet kullanımına yönelik tutumlarının belirlenmesi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

Mersin ve Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor bölümlerinde okuyan öğretmen adaylarının İKYTÖ'den aldıkları tutum puanların ortalamaları cinsiyete göre $M_{kız}=114.93\pm 15.69$; $M_{erkek}=117.39\pm 17.78$ olmakla birlikte, ortalama puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yapılan bir araştırmada da internetin sosyal etkileşimde kullanımında kızlar ve erkekler arasında anlamlı bir fark bulunmaması araştırmamızda bulunan sonuçları destekler niteliktedir. (33). Fakat hem Mersin hem de Çukurova Üniversitelerinde sadece internetin sosyal etkileşimde kullanımı ($M_{kız}=10.96\pm 14.45$; $M_{erkek}=13.25\pm 5.11$) alt boyutunda erkeklerin lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Sonuç olarak, Mersin ve Çukurova Üniversitesi beden eğitimi ve spor bölümündeki erkeklerin interneti, kız öğretmen adaylarından anlamlı olarak daha fazla e-posta, sohbet vb. için kullandığını göstermektedir. Yapılan diğer çalışmalarda ise kızların erkeklere oranla daha az internet kullandığı bildirilmektedir (14,23,35,43). Ono'nun (2003) yaptığı araştırmada, 1996 ile 1999 yılları arasında kız ve erkek internet kullanıcıları arasındaki artan farkın 2000 yılında azalmaya başladığı ve 2001 yılında da ortadan kalktığını rapor etmiştir (28). Wong ve Hanafi'nin (2007) çalışmasında, Putra Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki öğretmen adaylarının 14 haftalık bilgisayar dersi sonucunda kız ve erkek bireyler arasında internete karşı olan tutumlarında bir fark bulunmama ile birlikte, kız öğretmen adaylarının kendine Güvenlerinde erkek öğretmen adaylara oranla anlamlı olarak daha yüksek olduğu saptanmıştır (48). Bu araştırmada kullanılan ölçeğin geliştirme sırasında araştırmaya

katılanların (Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nden toplam 357 öğrenci) İKYTÖ'den aldıkları tutum puanlarının ortalamaları cinsiyete göre $M_{kız}=104.13\pm 15.86$; $M_{erkek}=106.69\pm 17.25$ olmakla birlikte ve kız ve erkek öğretmen adayları ortalama puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (41). 2000 yılından sonraki yapılan araştırmalardaki sonuçlar, Ono'nun (2003) araştırmasını destekler niteliktedir (28). 2003 yılında ABD- Ulusal Eğitim İstatistikleri Merkezi (National Center for Education Statistics) tarafından yapılan ankete göre, 58.274 öğrencinin % 52'si erkek % 48'i kızdır. Bu sonuç 2000'li yıllarda internet kullanımının cinsiyet açısından anlamlı bir fark olmadığı biçiminde yorumlanmaktadır (45).

Gelirin internet ve bilgisayar kullanımıyla ilişkili olduğu ve bunun kullanılan teknolojilerin ekonomik gelir ile doğru orantılı olduğu 1999 yılında ABD Ulusal Telekomünikasyon ve Bilgi Müdürlüğü (NTIA – National Telecommunication Information Administration) tarafından yapılan bir araştırmada bulunmuştur. Üniversiteler ve cinsiyet açısından bakıldığında, araştırmamızda aylık gelirler (düşük, orta, yüksek) arasından bir fark olmaması İKYTÖ'den alınan ortalama tutum puanları arasında anlamlı bir fark yaratmadığı şeklinde yorumlanabilir. Cinsiyet açısından aylık gelirler arasında anlamlı bir fark olmadığı için İKYTÖ'den alınan ortalama tutum puanları arasından anlamlı bir fark bulunmaması sonucu, diğer araştırmaları destekler niteliktedir. Çukurova Üniversitesi'nde, aylık öğrenci gelirinin erkeklerin her kullanışta internette kalma süresi ve İKYTÖ'den aldıkları ortalama tutum puanı ve alt boyutları ile, internetin iletişimde kullanımı arasında pozitif ve anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. Yani Çukurova Üniversitesi'ndeki erkek öğretmen adaylarının interneti daha uzun süre e-posta ya da sohbet amaçlı kullandıkları şeklinde yorumlanabilir. Peng ve Ark. (2006) yaptığı araştırmada kız ve erkeklerin internet kullanımı algılarının değişik olduğunu ve kız öğrencilerin interneti bir "araç", erkek öğrencilerin ise "eğlence" kaynağı olarak gördüklerini rapor etmiştir (32). Bu bulgu araştırmamızda bulunan sonucu açıklayıcı niteliktedir. Durndella ve Haggb'ın (2002) yaptığı araştırmada ise "internetin eğitim ve araştırma" amaçlı kullanımında erkekler ile kızlar arasında erkeklerin lehine anlamlı bir fark olduğunu göstermiş ama bu sonuca bizim araştırmamızda rastlanmamıştır (12).

Bimper (2000) yaptığı çalışmada da kız ve erkek bireylerin internet kullanımları açısından anlamlı bir fark bulmuştur. Bu farkın gelir ile ilişkili olduğunu rapor etmiş ve tam gün işe sahip bireylerin yarım gün çalışanlara oranla daha çok internet kullandıklarını belirtmiştir (5). Avusturalya 'da yapılan bir araştırmada ise internet kullanımı ile gelir arasındaki ilişkinin internet kullanımı ve yaş ile arasında olan ilişkiden çok daha güçlü olduğunu ve yüksek gelirli bireylerin her gün e-postalarını (%63) kontrol ettiklerini rapor etmiştir (46). ABD'de 2003 yılında yapılan bir araştırmada geliri yıllık 75 bin dolar olan ailelerin interneti kullanım oranı %86 iken yıllık geliri 20 bin doların altında olan ailelerin internet kullanım oranı %31 olasılık bulunmuş olması, internet kullanımında gelirin önemli bir faktör olduğu biçiminde açıklanabilir (45). Yapılan araştırmalarda da belirtildiği üzere aylık gelir ile internete yönelik tutum arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Araştırmamızda aylık öğrenci gelirine göre hem üniversiteler hem de cinsiyet açısından anlamlı bir fark olmadığından internet kullanımına yönelik tutumlar arasında anlamlı bir farkta bulunmamıştır.

“İnternetin iletişimde kullanımı” ve “İnternetin bilgi paylaşımında kullanımının” öğrencinin aylık geliri ile pozitif ve anlamlı bir korelasyona sahip olduğu biçimindeki bulgu; e-posta ya da sohbet gibi internet iletişim araçlarını yüksek gelire sahip olan öğretmen adayları evde bilgisayara ve internet bağlantısına sahip olmayı veya internet kafede interneti kullanmayı maddi olarak karşılayabildikleri şeklinde açıklanabilir. Dolayısıyla, Kanada'da yapılan araştırmada aylık gelirleri 24 bin doların üzerinde olanlar interneti iletişim için (%61) kullandıkları rapor edilmiş olması da bu bulguyu destekler niteliktedir (42)

Mersin ve Çukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının İKYTÖ tutum puanları, üniversiteler açısından sınıflara göre incelendiğinde, sınıfların aldıkları ortalama puanlar arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır. Alt boyutlar açısından incelendiğinde, Mersin Üniversitesi'nde 1. ve 2. sınıfların “İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı” ve “İnternetin iletişimde kullanımı” alt boyutundaki ortalama puanları 4. sınıflardan anlamlı olarak daha yüksektir. Yine Çukurova Üniversitesi'nde ise 1. ve 2. sınıfların “İnternetin öğretimde kullanımı” alt boyutundaki ortalama puanı 3. sınıflardan ve “İnternetin öğretimde kullanımından hoşlanma” alt boyutunda ise 2. sınıfların ortalama

puanı 3. sınıflardan anlamlı olarak daha yüksektir. Metzger (2003) yaptığı çalışmada 3. ve 4. sınıf üniversite öğrencilerinin interneti “sosyal etkileşimde” 1. ve 2. sınıflara oranla anlamlı olarak daha az kullandıklarını bulmuş ve bunu ileri sınıf öğrencilerin okul hayatı boyunca sosyal açıdan deneyim kazanmış ve sosyalleşme ve iletişimde interneti tercih etmedikleri şeklinde açıklamıştır (26). Çukurova Üniversitesi 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin ise eğitim ve öğretim açısından interneti diğer sınıflara göre daha fazla kullanmak istedikleri ve bu da akademik olarak kendilerini yetiştirmek için interneti daha çok tercih ettikleri biçiminde yorumlanabilir.

İnterneti kullanma yılı ile İKYTÖ toplam ve alt boyutlardan alınan puanlar arasında anlamlı pozitif bir korelasyon bulunmamıştır. Becker’in web sayfasındaki araştırmasında (<http://www.crito.uci.edu/>) belirttiği üzere interneti kullanma yılı, internete kullanımına yönelik tutum açısından belirleyici bir faktör olmadığı şeklindedir (31). Diğer taraftan alt boyutlar açısından analiz edildiğinde, “İnternetin araştırmada kullanımı” alt boyutu hariç İKYTÖ toplam ve alt boyutlardan alınan ortalama puanların, her kullanışta internette kalma süresi ile istatistiksel olarak pozitif ve anlamlı bir korelasyona sahip oldukları görülmektedir. Bu da internette kalma süresinin artması bireyin olumlu bir tutum edinmesine etki ettiği biçiminde açıklanmaktadır.

Çukurova Üniversitesi’nde evlerinde internet bağlantısına sahip öğretmen adaylarının “internetin araştırmada kullanımı” hariç İKYTÖ toplam ve diğer alt boyutlarında ortalama puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. İnternet bağlantısına sahip öğretmen adaylarının Tutum puanı, “internetin öğretimde kullanımı”, “internetin sosyal etkileşimde kullanımı”, “internetin öğretimde kullanımından hoşlanma”, “internetin iletişimde kullanımı”, “internetin bilgi paylaşımında kullanımı”, alt boyutlarından almış oldukları ortalama puanlar ile internet bağlantısına sahip olmayan öğretmen adaylarının almış olduğu ortalama puanlardan anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu da evinde internet bağlantısı olan öğretmen adaylarının interneti daha fazla kullandıkları için internete karşı olumlu tutum sahibi olduklarını, fakat evdeki internet bağlantılarını araştırma için kullanmadıklarını göstermektedir.

Çukurova Üniversitesi’nde evlerinde bilgisayara sahip olan öğretmen adaylarının, sahip olmayanlara göre İKYTÖ tutum puanları anlamlı biçimde daha yüksektir. Alt

boyutlar açısından analiz edildiğinde internetin araştırmada kullanımı alt boyutu hariç diğer tüm alt boyutlarda bilgisayara sahip olanların puanları sahip olmayanlara göre daha yüksek ve anlamlı bulunmuştur. Araştırmadaki bu bulguları doğrular nitelikteki sonuçlar Asan ve Koca'nın (2006) yaptığı çalışmada bulunmuştur (3). Toplam 667 üniversite öğrencisinin katılarak yapıldığı bu araştırmada, bilgisayara sahip olan öğrenciler “internetin toplumlar arasında yakın ilişkiler kurulmasını sağlayan dijital bir yer” olduğu sorusuna verdikleri “katılıyorum” cevabı, bilgisayara sahip olmayanlardan anlamlı bir şekilde daha yüksektir (3). Jackson ve Ark. (2006) ile Tavşancıl ve Keser (2002) Eğitim Fakültelerinde yaptıkları araştırmada bilgisayara ve internet bağlantısına sahip olan öğrencilerin olmayanlara göre daha olumlu tutum sergilediklerini bulmuşlardır (20,41). Sonuç olarak, bilgisayara ve internet bağlantısına sahip olmanın internet kullanımına karşı tutumu olumlu yönde etkilediği yapılan araştırmalarla gösterilmiştir.

Mersin Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığı ile İKYTÖ tutum puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. İnterneti “her gün” kullanan öğretmen adaylarının ortalama tutum puanları, interneti “haftada birkaç kez”, “haftada bir gün” ve “ayda birkaç kez” kullanan öğretmen adaylarının ortalama puanlarından anlamlı olarak daha yüksek olduğu bulunmuştur. ukurova Üniversitesi'nde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığı ile İKYTÖ tutum puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. İnterneti “her gün” kullanan Çukurova Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının ortalama puanları, interneti “haftada bir gün” ve “ayda birkaç kez” kullanan öğretmen adaylarının ortalama puanlarından anlamlı olarak daha yüksek olduğu bulunmuştur. İnterneti “haftada birkaç kez” kullanan Çukurova Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının ortalama puanları interneti “haftada bir gün”, ve “ayda birkaç kez” kullanan öğretmen adaylarının ortalama puanlarından anlamlı olarak daha yüksektir. elik ve Bindak (2005) bilgisayarı ve interneti daha sık kullananların tutumunun nadiren kullananların tutumlarına oranla daha yüksek olduğunu bulmuştur (10). Yapılan diğer bir araştırmada interneti kullanma sıklığı fazla olan bireylerin internete karşı tutumları, daha az sıklıkta kullananlara göre daha yüksek olduğu rapor edilmiştir (40). Yukarıda ifade edildiği gibi sonuçlar interneti daha sık

kullanan bireylerin internet kullanımına yönelik daha olumlu bir tutum sergilediklerini ortaya koymaktadır.

Mersin Üniversitesi'nde bilgisayar eğitimi alan öğretmen adaylarının "internetin sosyal etkileşimde kullanımı" alt boyutundaki ortalama puanları bilgisayar eğitimi almayan öğretmen adaylarının almış olduğu ortalama puandan istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksektir. Mersin Üniversitesi'ndeki bilgisayar eğitimi alan öğretmen adaylarından farklı olarak Çukurova Üniversitesi'nde bilgisayar eğitimi alan öğretmen adaylarının İKYTÖ "tutum puanı", "internetin sosyal etkileşimde kullanımı", "internetin iletişimde kullanımı" ve "internetin bilgi paylaşımında kullanımı" alt boyutlarında bilgisayar eğitimi almayanlara oranla daha yüksek ve anlamlı bulunmuştur. Asan ve Koca'nın (2006) yaptığı çalışmada, bilgisayar eğitimi alan üniversite öğrencilerinin "internetin hayatı kolaylaştırdığı", "araştırmaya yardımcı olduğu" ve "sağlam arkadaşlıkların kurulmasına yardımcı olduğu" görüşü eğitim almayanlardan anlamlı bir şekilde farklı olduğu gösterilmiştir (3). Bulgular bilgisayar eğitimi almış olan öğretmen adaylarının internet kullanımına yönelik olumlu tutumlar sergiledikleri doğrultusundadır.

Bulunan bu sonuçlar Keser ve Tavşancıl'ın (2002) araştırması ile farklılık göstermektedir (41). Keser ve Tavşancıl'ın (2002) yaptığı çalışmada 329 öğretmen adayının bilgisayar eğitimi alıp almama ile tutumlar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu farklılığın nedeni, her geçen gün internetin hızla yayılması ve öğrencilerin internete yönelik olan tutumlarının bu teknoloji ile birlikte değişiklik göstermesi şeklinde yorumlanabilir. Başka bir ifadeyle, yeni bir teknolojinin kullanımına ilişkin ilginin arttığı biçiminde yorumlanabilir.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi ile İKYTÖ ölçeği tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Alt boyutlar açısından analiz edildiğinde ise üniversiteler açısından farklı sonuçlar bulunmuştur.

Mersin Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının annelerinin eğitim düzeyi ilkökul, ortaokul ve lise mezunu olan öğretmen adaylarının İKYTÖ ortalama puanları, annelerinin eğitim düzeyi üniversite mezunu olan öğretmen adaylarının İKYTÖ ortalama puanlarından anlamlı olarak daha yüksektir. Asan ve Koca'nın (2006) yaptığı çalışmada öğrencilerin babasının sadece %1.9'unun eğitim düzeyi üniversite mezunu %10.5'ise okur yazarlığı

olmadığı belirtilmiş, annelerinin eğitimi düzeyi ise %5.1 üniversite mezunu ve %16.0 okur yazar değil şeklinde belirtilmiştir. Asan ve Koca'nın (2006) araştırmasında kullanılan ölçekteki internet kullanımına yönelik olumlu maddelere verilen “tamamen katılıyorum” ve “katılıyorum” cevapların yüzdeler %50.4 ile %87.3 arasındadır (3). Bu sonuçtan anlaşıldığı üzere; anne veya babanın eğitim düzeyinin düşük olması bireylerin internete karşı olumlu tutum geliştirmelerini olumsuz yönde etkileyen bir faktör olamadığı biçiminde algılanabilir.

Çukurova Üniversitesi'ndeki öğretmen adaylarının annelerinin eğitim düzeyi üniversite mezunu olan öğretmen adaylarının İKYTÖ ortalama puanları, annelerinin eğitim düzeyi ilkokul, ortaokul ve lise mezunu olan öğretmen adaylarının İKYTÖ ortalama puanlarından anlamlı olarak daha yüksektir. Bu bulguyu doğrular nitelikte yapılan bir çalışmada ailelerinin eğitim düzeyi lise mezunu ve üstü olan öğrencilerin teknolojiyi kullanım eğilimleri, ailelerinin eğitim düzeyi lise mezunu altı olanlardan daha yüksek olduğu biçimindedir (45).

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti en fazla hangi amaçlar için kullandığına ilişkin görüşlerin üniversitelere ve cinsiyete göre sıralaması “Bilgi Tarama”, “Ödev Hazırlama”, “Haberleşme”, ve “Eğlence” şeklinde oluşmuştur. Aksüt 'ün (2005) yaptığı çalışmada da eğitim fakültesi öğrencilerinin interneti büyük oranda ödev yapmak için (%85.7) kullanıldığını göstermiştir (1).

2003 yılında ABD Ulusal Eğitim İstatistikleri Merkezi (National Center for Education Statistics) tarafından yapılan ankette öğrencilerin okul ödevlerini yapmak için interneti kullanmaları birinci sırayı alırken, haberleşmeyi ikinci önemli kullanım amacı olarak belirledikleri rapor edilmiştir (45). Bu sonuçlar dikkate alındığında bilgiye ulaşım açısından internetin önemli bir araç olduğu, ancak elde edilen bilginin analiz edilmesi, sorgulanması ve bir sonuç çıkarılması açısından, bireyi ezberciliğe/hazıra alıştırmaya yönünden de bir tehlikenin var olduğu söylenebilir.

Sonuç olarak öğretmen adaylarının internete karşı tutumlarında farklılık vardır. Bu farklılık cinsiyet ve sınıflar ve kullanma sıklığı açısından incelendiğinde belirgin olarak ortaya çıkmıştır.

Üniversitelerden mezun olacak öğretmen adaylarına düşen görev öncelikle kendilerinin internete karşı olumlu bir tutuma sahip olmaları için gerekenleri yapmak ve öğrencilerine bu tutumları aktarmaktır.

Dolayısıyla, öğretmen adaylarının internete yönelik tutumlarının artırılması gelecek nesillerin teknolojiden ve dolayısıyla internetten eğitim ve öğretim alanında daha fazla faydalanmalarını sağlayacaktır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada öğrenen adaylarının internet kullanımına yönelik olumlu bir tutuma sahip olması ve cinsiyet açısından farklılık göstermemesi, üniversiteden mezun olacak öğretmen adaylarının interneti, çalışma alanlarıyla ilgili gelişmeleri izlemek, karşılaştıkları mesleki problemlere çözüm bulabilmek ve mesleki dergilerde yayınlanan bilimsel makaleleri devamlı izleyerek alanlarındaki gelişmelerden haberdar olmak, diğer meslektaşlarının bilgi ve deneyimlerinden faydalanmak, için kullanacaklarını söyleyebiliriz.

“İnternetin iletişimde kullanımı” ve “İnternetin bilgi paylaşımında kullanımının” ekonomik gelir ile ilişkili olduğu araştırmamızda gösterilmiştir. Eğitim alanında ekonominin internet kullanımındaki etkisini azaltmak için okullardaki internet olanaklarını daha da geliştirmek ve öğrencilerin internete ulaşım imkanlarını kolay hale getirmek gerekmektedir.

Mersin Üniversitesi 1. ve 2. sınıfların “İnternetin sosyal etkileşimde kullanımı” ve “İnternetin iletişimde kullanımı” alt boyutundaki ortalama puanlarının yüksek olması internetin e-posta yada sohbet amaçlı kullanımının ön planda olduğu yargısını ortaya çıkarabilir. Çukurova Üniversitesi 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin ise eğitim ve öğretim açısından interneti diğer sınıflara göre daha fazla kullanmak istedikleri bulgusu; öğrencilerin akademik olarak kendilerini yetiştirmek için interneti daha çok tercih ettikleri biçiminde yorumlanabilir. Öğrencilerde interneti araştırmaya veya bilgi taramaya yönelik daha fazla kullanması, biz eğitimcilerin interneti bu yönde kullanımına ilişkin sergilediğimiz olumlu tutumlarla ilişkilidir. Örnek olarak; dersleri hazırlarken internetten de faydalanmamız ve öğrencilere bu kaynakları ve artı olarak internetten konu ile ilgili araştırma ödevleri vermemiz, öğrencilerin tutumlarını olumlu yönde etkileyecektir.

İnternete yönelik tutumların, her kullanışta internette kalma süresi ile istatistiksel olarak pozitif ve anlamlı bir korelasyona sahip oldukları görülmektedir. Yani, öğrencilerin internette kalma süresinin uzun olması, onların olumlu bir tutum edinmesine etki etmektedir. Bu nedenle okullarda 30 dakika ile sınırlandırılmış günlük internet kullanım sürelerinin arttırılması bu konudaki sıkıntıları çözecektir.

Bilgisayara sahip olan öğretmen adaylarının, sahip olmayanlara göre İKYTÖ tutum puanları anlamlı biçimde daha yüksektir Bilgisayar sahip olma ekonomik gelir ile ilişkili olduğundan ve her öğrencinin bilgisayar sahibi olma olasılığı zor görünmekle birlikte her bölümde kurulacak bilgisayar laboratuvarları bu konuya çözüm getireceği şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının interneti kullanma sıklığı ile tutumları arasında anlamlı bir fark olduğu araştırmamızda gösterilmiştir. Bu nedenle öğrencilerin her gün internet kullanmasına teşvik edilmelidir. Bu da ödevlerin, veya soruların e-posta yoluyla öğrencilere gönderilmesi ve her öğrenciye bir e-posta adresi olmasını zorunlu hale getirilmesi ile çözümlenebilir. Öğretmenlerin web sayfalarının olması ve bu sayfaların devamlı güncellenmesi de öğrencileri internet kullanmaya ve internette daha uzun süre kalmaya teşvik edebilir. Bilgisayar eğitimi alan öğretmenlerin tutumlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bilgisayar derslerinin 2 döneme çıkarılması bulgularımızı desteklemiş ve bu konunun önemini bir kere daha gözler önüne sermiştir. Öğrencilerimizi okullarda verilen bilgisayar dersleri haricinde Halk Eğitim kurslarına yönlendirerek bu konudaki yetkinliklerini arttırmasını sağlayabiliriz.

Yapılan araştırmalarda da gösterildiği üzere ailenin eğitim düzeyi ile internete yönelik tutumlar arasında çeşitli sonuçlar bulunmuştur. Bunun nedenini belirlemek amacıyla bu konunun daha ileriki çalışmalarda araştırılması, konuya açıklık getirmesi yönünden olumlu olacaktır.

Sonuç olarak öğretmen adaylarının internete yönelik tutumlarının arttırılması gelecek nesillerin teknolojiden ve dolayısıyla internetten eğitim ve öğretim alanında daha fazla faydalanmalarını sağlayacaktır. Eğitimcilere düşen görev öncelikle kendilerinin internete karşı olumlu bir tutuma sahip olmaları için gerekenleri yapmak ve öğrencilerine bu tutumları aktarmaktır. İnternet kullanımına yönelik olumlu tutum kazandırmada internete ulaşma olanaklarının iyileştirilmesi bu süreci hızlandırmaktadır. Öğretmen adaylarının genelde internet kullanımına yönelik olumlu bir tutum içerisinde olması ulusal eğitim ve öğretim hedeflerine ulaşmada avantajlı bir sonuç olduğu yargısına ulaşılabilir.

KAYNAKLAR

1. **Aksüt M.** Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Ödevlerini Hazırlamada İnternet Kullanımına İlişkin Tutumları. X. "Türkiye'de İnternet" Konferansı 9-11 Aralık **2005** Bahçeşehir Üniversitesi Beşiktaş 77.
2. **Alpar R.** *Spor Bilimlerinde Uygulamalı İstatistik*. 3. Baskı, Ankara:Nobel, **2006**; 135-154
3. **Asan A., Koca N.** An Analysis of Students' Attitudes Towards Internet. *Current Developments in Technology-Assisted Education*, 2006; 2120-2124.
4. **Balcı B.** Öğretmen Yetiştirmede Teknoloji Kullanımı. V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi 16 - 18 Eylül **2002** . Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
5. **Bimber B.** Measuring the Gender Gap on the Internet. *Social Science Quarterly*, **2002**; 81(3), 189-199.
6. **Chapman E. MvKnight W.** *Attitude*. 4th ed., ABD:Crisp Learning; **1995**
7. **Comber C., Colley A., Hargreaves, D. J., & Dorn, L.** The effects of age, gender and computer experience upon computer attitudes. *Educational Research*, **1997**; 39(2), 123-134.
8. **Carpenter B.D., Buday S.** Computer use among older adults in a naturally occurring retirement community. *Computers in Human Behavior* ,**2007**;23(6), 3012-3024.
9. **Chen Y., Persson A.** Internet Use Among Young And Older Adults: Relation To Psychological Well-Being. *Educational Gerontology*, **2002**; 28(9),731-744.
10. **Çelik H. Ç., Bindak. R.** İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Bilgisayara Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Eğitim Fakültesi*, **2005**; 6 (10), 27-38
11. **Dickerson, S.S.** Gender Differences in Stories of Everyday Internet Use. *Health Care for Women International*, **2003**; 24:5, 434-451
12. **Durndella A., Haagb Z.** Computer self efficacy, computer anxiety, attitudes towards the Internet and reported experience with the Internet, by gender, in an East European sample. *Computers in Human Behavior*, **2002**;18,521-535
13. Dünya İnternet İstatistikleri (Internet World Stats) İnternet. Erişim: <http://www.internetworldstats.com/> ErişimTarihi: 11.05.2007
14. **Hong K-S., Ridzuan A. A., & Kuek M.-K.** Students' attitudes toward the use of the Internet for learning: A study at a university in Malaysia. *Educational Technology & Society*, **2003**; 6(2), 45-49.
15. İnternet. Erişim: <http://en.wikipedia.org/wiki/Internet>. Erişim Tarihi: 12.05.2007
16. İnternetin Doğuşu ve Gelişimi Erişim: <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~sadi/dersler/ebb/ebb467-guz2000/umut-p.html> Erişim Tarihi: 07.05.2007
17. İntenet Tarihi (Net History) Erişim: <http://www.davesite.com/webstation/net-history.shtml> Erişim Tarihi: 07.052007
18. İnternet Tarihi. Erişim: http://tr.wikibooks.org/wiki/INTERNET_TARIHI ErişimTarihi: 11.05.2007

19. İnternetin Tarihsel Gelişimi. Erişim: http://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0nternetin_Tarihsel_Geli%C5%9Fimi ErişimTarihi: 11.05.2007
20. **Jackson L.A., Eye E., Biocca F.A., Barbatsis G., Zhao Y., Fitzgerald H.E.** Does Home Internet Use Influence the Academic Performance of Low-Income Children? *Developmental Psychology*,**2006**;42(3), 429-435
21. **Johnson K. T.** Guide to Computer Literature:Effect of SES on interface Metaphor Use and Computer performance. IEEE Computer Society, ABD, **2003**: 275 – 276
22. **Judith G.E., David L.** İntegrating Internet Tools Into Traditional CS Distance Education: Students' Attitudes. *Computers & Education*, **2002**;38(4), 319-329
23. **Kathryn R., Joan D.** Student attitudes towards electronic information resources. *Information Research*, **1998**; 4 (2).
24. **Kimberly C. H., Kuanchin C., David C. Y.** Distancelearning, virtual classrooms, and teaching pedagogy in the Internet environment. *Technology in Society*,**2004**; 26(4), 585-598
25. **Mertoğlu. H. , Öztuna A.** Bireylerin Teknoloji Kullanımı Problem Çözme Yetenekleri ile İlişkili midir? *The Turkish Online Journal of Educational Technology*. **2004**; (3) 1.
26. **Metzger M. J. , Flanagin A. J. , Zwarun L.** College Student Wed Use, Perception of Information and Verification Behavior. *Computers & Education*. **2003**; 41(3), 271-190
27. **Nai L A., Kirkup G.** Gender and cultural differences in Internet use: A study of China and the UK. *Computers & Education*, **2007**; (48) 301–317.
28. **Ono H., Madeline Z.** Gender and Internet. *Social Science Quarterly*, 2003;84(1),111-121
29. **Oral B.** The evaluation of the student teachers' attitudes toward Internet and democracy *Computers & Education*, **2006**; doi:10.1016/j.compedu.
30. **Öztopçu A.** Okul öncesi ve ilköğretim sürecindeki eğitimde bilişim teknolojilerinin önemi. IX. "Türkiye'de İnternet" Konferansı 11-13 Aralık **2003** Askeri Müze/Harbiye Kültür Sitesi, İstanbul 97.
31. Öğretmenler Tarafından İnternetin Kullanımı (İnternet Use By Teacher). Erişim <http://www.crito.uci.edu/TLC/FINDINGS/-internet-use/> Erişim Tarihi: 12.05.2007
32. **Peng H., Tsai C.C.,Wu Y.T.** University Students' Self-Efficacy And Their Attitudes Toward The İnternet: The Role Of Students' Perceptions Of The İnternet. *Educational Studies*, **2006**;32(1), 73-86.
33. Psikoloji ve Tutum (Attitude And Psychology) Erişim: Http://En.Wikipedia.Org/Wiki/Attitude_%28-psychology%29 Erimi Tarihi: 25.05.2007
34. **Reynaud J. L.** The use of the internet for teaching botany to pharmacy students. *Pharmacy Education*, **2002**;1(1), 137–104
35. **Schumacher P., Morahan M.** Gender, internet and computer attitudes and experiences. *Computer in Human Behavior*, **2001**;17, 95-110.

36. **Segrist K. A.** A computer training program for older adults: Identifying and overcoming barriers to continued computer usage activities. *Adaptation & Aging*, **2004**;28,13-26.
37. **Smith S. B.** Student technology skills and attitudes toward internet-based courses: The potential benefits of an internet tutorial. *Journal Of Criminal Justice Education*, **2000**;11(1), 97-109
38. **Tanrıkulu Z.** Teknolojinin Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin İletişimi üzerindeki etkisi. IX. "Türkiye'de İnternet" Konferansı 11-13 Aralık **2003** Askeri Müze/Harbiye Kültür Sitesi, İstanbul.
39. **TANDOĞAN M.**, Öğretmen ve Teknoloji- Ek Okuma Kaynakları. Anadolu Üniversitesi, **1998**: 22.
40. **Tavşancıl E. , Keser H.** İnternete Yönelik Likert Tipi Bir Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, **2001**; (34), 1-2. s.45-60.
41. **Tavşancıl E. , Keser H.** İnternete kullanımına Yönelik Likert Tipi Bir Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, **2002**; (1), 1. s.79-100.
42. The Daily. Household Internet Use Survey Erişim: <http://www.statcan.ca/Daily/English/040708/d040708a.htm> Erişim Tarihi:11.06.2007
43. **Thompson T.** Attitudes Toward Online Shopping And The Internet. *Behaviour & Information Technology*, **2002**;21(4),259 – 271
44. **Tsai C C., Sunny S.J. , Tsai M.J.**, Developing an internet attitude scale for high school students *Computers & Education*, **2001**; (37) 41–51.
45. Ulusal Eğitim İstatikleri Merkezi (The NCES) Erişim: <http://nces.ed.gov> Erişim Tarihi :14.06.2007
46. **Vromen, A.** Australian Young People's Participatorypractices And Internet Use. *Information, Communication & Society*, **2007**;10(1), 48-68
47. When Students Hit the Surf: What Do Kids Really Do on the Internet and What Are the Implications for Web Design?. Erişim [http://www.lubans.org/ archive-nynma.html](http://www.lubans.org/archive-nynma.html). Erişim Tarihi: 07.06.2007
48. **Wong, S. L., Hanafi, A.** Gender differences in attitudes towards information technology among Malaysian StudentTeachers: A Case Study at Universiti Putra Malaysia. *Educational Technology & Society*, **2007**;10 (2), 158-169.

EKLER

EK – 1

BİLGİ TOPLAMA ANKETİ

Sevgili öğretmen adayı;

Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim dalı kapsamında, Mersin ve Çukurova Üniversitelerinin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinde yürütülen bu araştırmada; internet kullanımına karşı tutumlarınıza ilişkin bazı ifadeler bulunmaktadır. Her bir ifadeyi özenle okuduktan sonra, size uygunluk derecesine göre değerlendirerek, uygun kutucuğa (X) işareti koyunuz. Yanıtlarınızın, sizin gerçek düşüncelerinizi içtenlikle yansıtmayı, bilimsel bir çalışmaya güvenilir veriler sağlaması açısından çok büyük önem taşımaktadır. Yardımlarınız için teşekkür ederim.

Prof.Dr.Şefik TIRYAKI

Danışman

Arş.Gör.A.Taner ERDOĞAN

Yüksek Lisans Öğrencisi

1.Üniversite: 1 ( ) ME.Ü 2 ( ) ÇÜ

2.Cinsiyet: ( ) K ( ) E

3.Yaş:

4.Sınıf: 1. ( ) 2. ( ) 3. ( ) 4. ( )

5.Bilgisayarınız Varmı? ( ) Evet ( ) Hayır

6.İnternet Bağlantınız varmı? ( ) Evet ( ) Hayır

7.İnterneti ne kadar süredir kullanıyorsunuz? _____ yıl

8.İnternete hangi sıklıkla giriyorsunuz?

1 ( ) Her Gün 2 ( ) Haftada birkaç kez 3 ( ) Haftada bir gün 4 ( ) Ayda birkaç kez

9.Her kullanışta internette ne kadar süre kalıyorsunuz? _____ saat

10.İnterneti ne amaçla kullanıyorsunuz? (1 den fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

1 ( ) Ödev Hazırlama 2 ( ) Haberleşme 3 ( ) Bilgi Tarama 4 ( ) Eğlence 5 ( ) Diğer _____

11.Bilgisayar eğitimi aldınız mı? Evet ( ) Hayır ( )

12.Lisans ders programında Bilgisayar dersinin yer alma biçimi sizce nasıl olmalı?

1 ( ) Seçmeli 2 ( ) Zorunlu

13.Lisans ders programında aldığınız Bilgisayar dersinin en fazla hangi alana yönelik olmasını istersiniz?

1 ( ) Donanım   2 ( ) Yazılım   3 ( ) İnternet   4 ( ) Diğer _____

14.Annenizin eğitim düzeyi nedir?

1 ( ) İlkokul   2 ( ) Ortaokul   3 ( ) Lise   4 ( ) Üniversite   5 ( ) Diğer _____

15.Babanızın eğitim düzeyi nedir?

1 ( ) İlkokul   2 ( ) Ortaokul   3 ( ) Lise   4 ( ) Üniversite   5 ( ) Diğer _____

16.Öğrenci aylık geliriniz kaç YTL?

_____YTL

EK – 2

İNTERNET KULLANIMINA YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ

Tutumlar	Tamamen katılırim	Katılırim	Kararsızım	Katılımam	Hiç Katılımam
1. İnternet insanların eğitilme hakkını kullanmalarını sağlayan bir araçtır.					
2. İnternette öğrendiğim konuyu istediğim kadar tekrar etmek beni rahatlatıyor.					
3. İnternet öğretmenin veriminde artış sağlar.					
4. Bence internet öğretimin kalitesini arttırıyor.					
5. İnternette kendi hızıma uygun öğrenme fırsatı yakalıyorum.					
6. İnternette öğrenci merkezli yaklaşımla öğretim yapılması öğrenme isteğimi arttırıyor.					
7. İnternette öğrenmek beni eğlendiriyor.					
8. İnternet öğretimi sıkıcılıktan kurtarır.					
9. İnternet süper bir kütüphanedir.					
10. İnternet eş zamanlı bilgi alışverişi sağladığından ilgimi çekiyor.					
11. İnternette istediğim kaynağa ulaşmak beni sevindiriyor.					
12. İnternette araştırma yapmak bana sıkıcı gelir.					
13. Araştırma yaparken internette yararlanmam.					
14. İnternet araştırma yapma isteğimi arttırıyor.					
15. İnternet üzerinden tarama yapmaktan hoşlanmıyorum.					
16. İnternet sayesinde yeni insanlarla tanışıyorum.					
17. İnternette uzak ülkelerden yeni dostlar ediniyorum.					
18. İnternette uzak ülkelerden yeni dostlar edinmek beni mutlu ediyor.					
19. Sorunlarımı internet yoluyla farklı kesimlerden kişilerle paylaşmak beni rahatlatıyor.					
20. Keşke bütün dersler internet aracılığıyla verilseydi.					
21. İnternetteki öğretimin zevkli olduğunu düşünmüyorum.					
22. İnternette öğretim ilgi çekicidir.					
23. Bana göre internette öğrenme, öğretimi daha etkin kılar.					
24. Haberleşmelerimi internet aracılığıyla yapmam.					
25. İnterneti iletişimde kullanmam.					
26. Mektup yazmak yerine e-mail kullanırım.					
27. İnternette kendimi özgürce ifade edebiliyorum.					

Tutumlar	Tamamen katılırim	Katılırim	Kararsızım	Katılmam	Hiç Katılmam
28. İnternet bana göre, fikirlerin özgürce tartışıldığı en iyi ortamdır.					
29. Dünyadaki olayları izlemek için ana başvuru kaynağım internettir.					
30. İnternet bilginin en kolay paylaşıldığı yerdir.					
31. İnternet benim için iletişimde ana kaynaktır.					

ÖZGEÇMİŞ

1971 yılında Ankara'da doğdu.1989 Yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümüne girdi. 1994 Yılında 2.91 akademik ortalama ile bölüm 4.'sü olarak mezun oldu. Lisans öğrenimi boyunca 4 defa şeref listesine alındı.1994 Yılında aynı bölümde Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı ve Voleybol Eğitimi derslerine girdi. Prof.Dr. Gül Tiryaki ile futbolun bilgisayarlı analizini Türkiye'de ilk defa gerçekleştirdi. Prof. Dr. Fehmi Tuncel ile kürekçilerin fizyolojik karakterlerinin belirlenmesi üzerine bilimsel çalışmalar yaptı. Aynı bölümde 1994 yılında Yüksek Lisans programını kazandı. 1994 Yılında Oktay Orkunoğlu ve voleybol ihtisas grubu ile Voleybolda Temel Teknikler adlı kitabı çıkardı.1995 yılında Türkiye Voleybol şampiyonasında baş antrenör olarak ODTÜ bayan voleybol takımını ile Türkiye ikincisi oldu. 1995 Yılında YÖK adına Amerika'ya burslu olarak gönderildi. Egzersiz Fizyolojisi üzerine Yüksek Lisans ve Doktora dersleri aldı. Performans laboratuvarlarında ve kalp rehabilitasyon merkezlerinde görev yaptı. Bu laboratuvarlarda Süreyya Ayhan ve Gabriela Szabo gibi atletlerin performans testlerini ve değerlendirmelerini yaptı. Prof. Dr. Roberts Robergs ile yüksek irtifa ve spor içecekleri alanındaki çalışmalarda yer aldı. Ayrıca Prof. Dr. Vivian Heyward'dan antropometrik ölçüm dersleri aldı ve Prof. Dr. Hemming Atterbom ile gaz analizörü performans testleri konusunda çalışmalar yaptı. 2001-2003 yılları arasında New Mexico Üniversitesinde Türk Öğrenci Birliği başkanlığı yaptı. 2004 Yılında Türkiye'ye döndü. 2006 yılında Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün gerçekleştirdiği Olimpiyatlara Sporcu Yetiştirme Projesinde Ölçme ve Değerlendirme Komisyonu üyesi olarak görev aldı. 2006 yılında Mersin Dağcılık Kulübüne Akut Dağ Hastalığı ve Korunma Yolları ve Yüksek İrtifada Beslenme konferansları verdi. 2006 yılında Türkiye birinci basketbol liginde bulunan Mersin Büyükşehir Basketbol takımının sezon öncesi vücut yağ ölçümlerini yaptı. 18-22 Eylül2006 tarihleri arasında Akdeniz Oyunları'nın aday kenti olan Mersin'de, Türkiye Ulusal Olimpiyat Kurulu ve Uluslar arası Denetleyici heyeti ile Mersin Üniversitesi'ni temsilen görev yaptı.Halen Mersin Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Araştırma Görevlisi olarak görevine devam etmekte ve Spor Fizyolojisi ve Bilgisayar derslerini yürütülmesine katılmaktadır. Yabancı dili İngilizcedir. Evli ve bir çocuk babasıdır.